

Číslo: 7014/2023-2024

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **od 06. 11. 2023 do 10. 11. 2023**

Názov kontrolovaného subjektu	
Súkromná stredná odborná škola, Dukelská 33, Giraltovcce, Elokované pracovisko, Dukelská 47/51, Giraltovcce, a Elokované pracovisko, Kpt. Nálepku 1, Giraltovcce ako súčasť Súkromnej strednej odbornej školy, Dukelská 33, Giraltovcce	
Zriaďovateľ	K. B. Real, s. r. o.

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Martin Koššala, MBA, riaditeľ školy

RNDr. Katarína Kocová Mičkaninová, zástupkyňa riaditeľa školy

Mgr. Ing. Jaroslav Kušník, MBA, zástupca riaditeľa školy pre praktickú prípravu

V súlade s poverením na **komplexnú inšpekciu** č. 7014/2023-2024 zo dňa 27. 10. 2023 inšpekciu **vykonali**:

Ing. Imelda Kruželáková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Jana Dzedzinová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Slavomír Moll, školský inšpektor, ŠIC Prešov

PaedDr. Ján Paško, školský inšpektor, ŠIC Prešov

Ing. Jaroslav Pisančík, odborník z praxe

Mgr. Miroslav Verčimák, odborník z praxe

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogického riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania v strednej odbornej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola súkromná stredná odborná škola s vyučovacím jazykom slovenským, v ktorej bolo v aktuálnom školskom roku zriadených spolu 18 tried s celkovým počtom 338 žiakov. Škola zabezpečovala vzdelávanie v dennej forme štúdia v študijnom odbore (ŠO) 6341 M škola podnikania (87 žiakov), v trojročných učebných odboroch (UO) 3661 H murár (34 žiakov), 3663 H tesár (29 žiakov), 6489 H hostinský, hostinská (56 žiakov) a v dvojročných UO 2982 F potravinárska výroba (16 žiakov), 3178 F výroba konfekcie (29 žiakov) a 3686 F stavebná výroba (42 žiakov). V dvojročnom ŠO 6403 L podnikanie v remeslách a službách študovalo 28 žiakov a v externej forme štúdia sa v tomto

ŠO vzdelávalo 17 žiakov. Z celkového počtu žiakov sa 9 žiakov¹ vzdelávalo v systéme duálneho vzdelávania (SDV). Škola evidovala 7 žiakov (1 žiak v ŠO a 6 žiakov v UO) so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) z dôvodu zdravotného znevýhodnenia (ZZ) a 208 žiakov z marginalizovanej rómskej komunity (MRK), žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia v škole neštudovali. V kontrolovanom subjekte bolo vzdelávaných 38 žiakov (deti cudzincov), ktorí neovládali vyučovací jazyk školy. Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovalo 40 pedagogických zamestnancov (PZ), z nich bolo 25 učiteľov a 12 majstrov odborného výcviku (MOV). V škole tiež pôsobili 3 pedagogickí asistenti. Riaditeľ školy považoval počet PZ vzhľadom na počet evidovaných žiakov so ŠVVP za postačujúci.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Zistenia z priameho pozorovania výchovno-vzdelávacieho procesu Štátna školská inšpekcia posudzovala na základe 50 hospitácií na 66 vyučovacích hodinách v kontrolovaných ŠO a UO. Na teoretickom vyučovaní bolo vykonaných 41 hospitácií na 42 vyučovacích hodinách, z nich bolo 25 vykonaných v predmetoch všeobecného vzdelávania a 16 v predmetoch teoretického odborného vzdelávania na 17 vyučovacích hodinách. Na praktickom vyučovaní bolo uskutočnených 9 hospitácií na 24 vyučovacích hodinách.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE – VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Na sledovaných hodinách primerané **komunikačné schopnosti** (Graf 1) preukázali len žiaci ŠO, čo sa prejavilo ich plynulým a pohotovým ústnym prejavom, avšak s určitými chybami v intonácii a prízvuku, a to najmä u žiakov pochádzajúcich z Ukrajiny. Výrazné nedostatky v ústnom prejave boli zistené u väčšiny žiakov UO², ktorí neovládali spisovný jazyk na adekvátnej úrovni, a preto odpovedali jednoslovné, resp. neodpovedali vôbec. Títo žiaci navzájom často komunikovali aj v rómskom jazyku. Na všetkých pozorovaných hodinách žiaci pracovali s rôznymi súvislými aj nesúvislými **textami** (napr. báseň, legenda, veršovaná skladba, opis, odborný text), ktoré boli sprostredkované čítaním alebo počúvaním. Väčšina žiakov ŠO porozumela obsahu daného umeleckého textu, vedela sformulovať hlavnú myšlienku, vyhľadať v ňom základné informácie, ako aj posúdiť text z hľadiska formy, útvaru, štýlu a jazykových/umeleckých prostriedkov. Žiaci UO dokázali text prečítať nahlas, ale dlhšie slová alebo odborné výrazy čítali s chybami a zvyčajne nepoznali ich význam. Len malá časť z nich porozumela obsahu a na otázky vyučujúcich reagovala správne.

Slabou stránkou učenia sa žiakov bola oblasť **rozvíjania poznávacích kompetencií**, čo bolo spôsobené zadávaním úloh zameraných najmä na zapamätanie a porozumenie, resp. na aplikáciu osvojených poznatkov. Väčšina žiakov ŠO vedela určiť v ukážke štýlotvorné činitele, slovné druhy, druhy rýmu, resp. lyriky a pod. Žiaci UO nedokázali samostatne riešiť jednoduché úlohy, len ojedinele s pomocou vyučujúcich správne odpovedali na otázky (napr. pomenovať hlavné postavy v legende, určiť literárny druh a žáner). Aktivity zamerané na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov boli realizované iba ojedinele. Len na jednej pozorovanej hodine žiaci ŠO mali príležitosť uplatniť vyššie myšlienkové procesy na úrovni analýzy, keď pracovali s ukážkou básne, z ktorej vedeli dedukovať zámer autora,

¹ 6489 H hostinský, hostinská – 1 žiak, 2982 F potravinárska výroba – 8 žiaci.

² Týkalo sa najmä UO 3661 H murár, 3663 H tesár a 3686 F 00 stavebná výroba.

charakterizovať pocity a túžby lyrického subjektu, vysvetliť vlastné chápanie použitého symbolu a pod. Svoje kreatívne zručnosti žiaci ŠO preukázali taktiež len na jednej sledovanej hodine, keď písomne opisovali a následne prezentovali svoju predstavu o vysnívanej práci, domove alebo partnerovi. Na sledovaných hodinách v UO činnosti zamerané na analýzu/syntézu, hodnotenie a tvorivosť sa nevyskytli. Nízka úroveň rozvíjania poznávacích kompetencií v UO³ bola spôsobená aj slabou motiváciou žiakov zo strany učiteľov, ktorí tento predmet vyučovali neodborne, a ktorí nové učivo prezentovali veľmi náročným spôsobom, ktorému žiaci nerozumeli, a preto ho nepochopili.

V súvislosti s rozvíjaním **kompetencií k celoživotnému učeniu** sa len žiaci ŠO si uvedomovali potrebu vzdelávať sa, väčšina z nich aktívne pristupovala k činnostiam na hodinách, prejavovala záujem o preberané témy aj schopnosť kriticky myslieť a uvedomiť si svoje chyby a opraviť ich. Vyučujúci nevytvárali vhodné príležitosti pre žiakov na hodnotenie vlastných/spolužiakových výkonov, resp. pokroku v učení, čo malo negatívny vplyv na celkovú úroveň rozvíjania uvedených kompetencií.

Rozvíjanie **občianskych kompetencií** sa zmysluplne realizovalo len v ŠO pri práci s literárnymi ukážkami a pri téme o opisnom slohovom postupe. Väčšina žiakov dokázala v riadenom rozhovore reagovať na podnety učiteľky, vyjadriť svoje hodnotové postoje aj ich zdôvodniť (napr. pri témach o láske, o medziľudských vzťahoch, o spôsobe života v minulosti a v súčasnosti). Na hodinách v UO väčšina žiakov nedokázala sformulovať vlastné názory, ich vyjadrenia boli veľmi stručné, príležitosť ich zdôvodniť sa nevyskytla.

Výrazné rozdiely medzi žiakmi ŠO a UO boli zaznamenané v oblasti rozvíjania **sociálnych kompetencií**. Na pozorovaných hodinách v ŠO a jednom UO⁴ sa žiaci aktívne podieľali na vytváraní vhodnej pracovnej atmosféry, čo pozitívne ovplyvňovalo vzájomný rešpekt a komunikáciu s učiteľkami aj medzi žiakmi navzájom. Avšak na hospitovaných hodinách v troch UO⁵ väčšina žiakov neakceptovala nastavené pravidlá správania sa, niektorí z nich komunikovali v rómskom jazyku alebo odmietali odpovedať. Zlepšenie si vyžaduje rozvíjanie sociálnych kompetencií aj prostredníctvom cieľavedomého zadávania aktivít vyžadujúcich spoluprácu žiakov v dvojiciach/skupinách. Ak túto príležitosť žiaci mali, dokázali si vzájomne radiť a pomáhať, avšak niektorí nevedeli adekvátne výsledok svojej práce prezentovať a obhájiť ho.

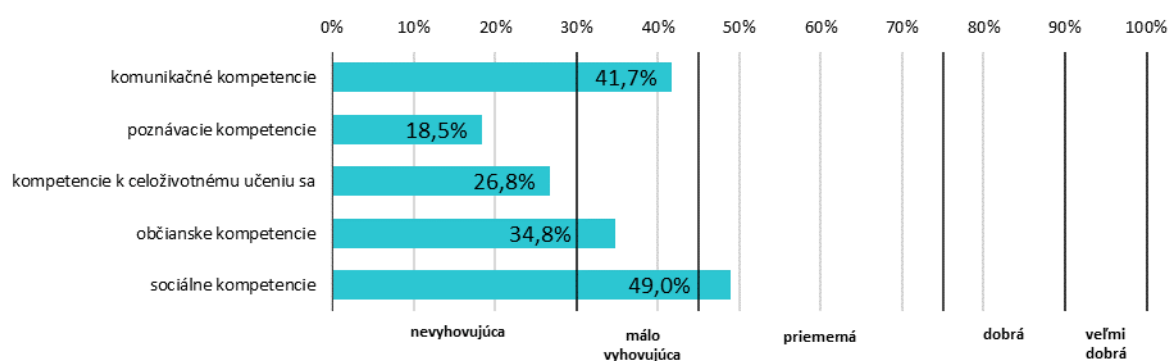
Učiteľky v ŠO zrozumiteľne formulovali žiakom ciele vyučovacích hodín a priebežnou spätnou väzbou kontrolovali ich plnenie, avšak učelia v UO pri stanovení cieľov nezohľadnili primeranosť učiva k schopnostiam žiakov. Na žiadnej zo sledovaných hodín vyučujúci nevytvorili priestor na zhodnotenie výkonu žiakov a ich sebahodnotenie. Individuálne vzdelávacie potreby žiakov učelia zabezpečovali najmä zohľadňovaním ich pracovného tempa, ale zadávané úlohy a činnosti neboli diferencované. Pozitívnu stránkou vyučovania bolo efektívne používanie materiálnych a technických prostriedkov (napr. literárne ukážky, učebnice, pracovné listy, nahrávka piesne, prezentácie učiteľov sprostredkované cez dataprojektor). Len na jednej sledovanej hodine vyučujúca viedla žiakov k využitiu internetu (žiaci vyhľadali v slovníkoch význam daného archaizmu). Pri hodnotení žiakov učelia preferovali formatívne hodnotenie, hodnotenie klasifikáciou nevyužili.

³ Týkalo sa len UO 3661 H murár, 3663 tesár H a 3686 F 00 stavebná výroba.

⁴ Týkalo sa len UO 6489 H hostinská, hostinská.

⁵ Týkalo sa len UO 3661 H murár, 3663 tesár a 3686 F 00 stavebná výroba.

Graf 1 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra

Anglický jazyk, matematika, dejepis, občianska náuka

Učenie sa žiaka

Žiaci ŠO disponovali adekvátnymi **komunikačnými zručnosťami** (Graf 2), ktoré sa prejavovali najmä pohotovými reakciami na podnety vyučujúcich, kultivovaným a spisovne spravidla správnym vyjadrovaním s používaním odbornej terminológie. Menšie problémy so spisovným vyjadrovaním a s používaním odborných výrazov boli badateľné u študentov pochádzajúcich z Ukrajiny. Aj v anglickom jazyku študenti disponovali primeranou slovnou zásobou, ktorá im umožňovala pohotovo reagovať na otázky učiteľky, aj keď v ich odpovediach sa občas vyskytli gramatické chyby. Nízku mieru komunikačných zručností preukázali rómski žiaci v UO, ktorých ústny prejav často nebol ani spisovne správny, ich odpovede boli zväčša jednoslovné, v lepšom prípade odpovedali nerozvitou vetou a nedokázali prakticky vôbec reagovať na podnety v anglickom jazyku. Na všetkých hodinách mali žiaci možnosť pracovať s textom v tlačenej alebo zvukovej podobe (pracovné listy, úryvky, mapy, grafy, obrázky, náčrty ap.), ktorému dokázali porozumieť s výnimkou 1 hodiny občianskej náuky, na ktorej mal jediný prítomný rómsky žiak 2. ročníka UO problém už aj so súvislým a bezchybným prečítaním textu o náboženských spoločenských, a 1 hodiny anglického jazyka, na ktorej rómski žiaci 1. ročníka UO nevedeli jednoduchý dialóg o rodine ani prečítať. Žiaci ŠO vedeli v texte bez problémov vyhľadať potrebné informácie, napr. priamku v priestore, súradnice bodu, fakty o živote v stredovekom meste alebo o tom, ako Avari ohrozovali život Slovanov. Na štyroch päťtinách hodín preukázali taktiež schopnosť prepojiť nové zistenia so svojimi predchádzajúcimi vedomosťami (napr. vykonávať početné operácie s absolútnou hodnotou, na základe charakteristických čŕt priradiť konkrétny druh temperamentu). Na menej ako polovici hodín mali žiaci možnosť k textu zaujať aj vlastné stanovisko (napr. k významu mestských privilégií pre ľudí v stredovekom meste) alebo ho vyhodnotiť (napr. určiť vzájomnú polohu dvoch priamok v priestore), čo taktiež dokázali. Žiakom UO boli náročnejšie úlohy s textom vzhľadom na ich nízku schopnosť textu porozumieť zadané len približne na štvrtine hodín, pričom väčšinou, okrem 2 hodín matematiky, na ktorých dokázali vyhľadať aspoň základné údaje potrebné pre ďalšie výpočty, zlyhali.

Žiaci ŠO boli schopní samostatne alebo s menšou pomocou učiteľov vyriešiť všetky úlohy, ktoré im boli zadané. Svoje vedomosti na úrovni nižších myšlienkových procesov mali možnosť preukázať na všetkých hospitovaných hodinách. Zadávanie úloh na rozvoj **poznávacích kompetencií** žiakov na úrovni vyšších myšlienkových procesov malo klesajúcu tendenciu s vyššími úrovňami myslenia, pričom v predmete anglický jazyk neboli zadané vôbec. Úlohy na analýzu (analýza vývoja jednotlivých generácií ľudských práv, príčiny sťahovania národov, postupnosti, výrazu ap.) boli zadané približne na polovici hodín, úlohy na hodnotenie (vzájomná poloha dvoch priamok v priestore, dôsledky sťahovania národov,

dôležitosť ľudských práv ap.) na tretine hodín a úlohy na tvorivosť (vytvorenie postupnosti zadanej graficky, návrh postupu riešenia komplexnejšej úlohy s absolútnou hodnotou) na jednej päťtine hodín, aj to len na hodinách matematiky. Žiakom UO boli úlohy na vyššie myšlienkové procesy (analýzu a hodnotenie) zadané len na 1 hodine matematiky, kedy mali určiť, koľko domiešavačov je potrebných objednať na vylatie základňovej dosky pri predpokladanej strate betónu 5 %. Bez výraznej pomoci a usmernenia vyučujúceho by sa žiaci nedopracovali ani k objemu kvádra. Dôvodom nezádavania náročnejších úloh bola zrejme skutočnosť, že žiaci UO vykazovali výraznejšie nedostatky už aj pri prezentácii ich základných poznatkov a ich aplikácii pri riešení jednoduchých úloh, čo sa najvýraznejšie prejavilo v predmete matematika (napr. početné operácie s prirodzenými číslami, poradie matematických operácií, dosadzovanie do vzorca).

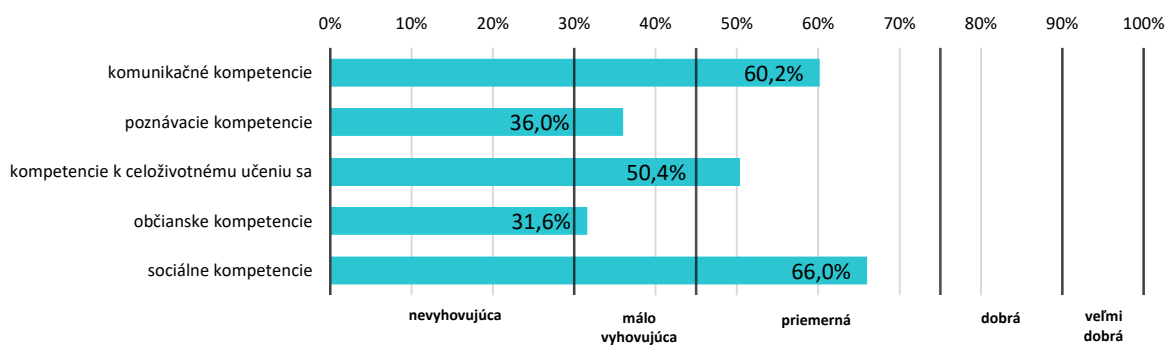
Adekvátne **kompetencie k celoživotnému učeniu sa** preukázali opäť iba žiaci tried ŠO. Tí boli v procese vyučovania na všetkých hodinách aktívni a o preberané témy prejavovali prirodzený záujem. V spolupráci s vyučujúcimi si vedeli prípadné chyby nielen uvedomiť, ale aj identifikovať ich príčiny a následne ich opraviť (napr. pri orientácii na mape, výslovnosti niektorých cudzích slov alebo mien, mocninách a odmocninách záporných celých čísel ap.). Väčšina žiakov UO bola na hodinách napriek snahe vyučujúcich pasívna, bez väčšieho záujmu o učivo, čomu zodpovedala aj nízka úroveň ich kritického myslenia. Schopnosť identifikovať a opraviť chybu prejavili žiaci približne dvoch tretinách kontrolovaných hodín, zväčša na predmete matematika pri jednoduchých početných operáciách alebo pri práci s kalkulačkou. Príležitosť na rozvoj sebahodnotenia a hodnotenia spolužiakov dostali žiaci len na tretine hospitovaných hodín, z toho väčšinou išlo len o možnosť posúdenia vlastného pokroku v učení. Aj v tejto oblasti preukázali primerané zručnosti iba žiaci ŠO, ktorí vcelku objektívne vedeli zhodnotiť svoj učebný výkon. V UO až tri štvrtiny žiakov nedokázali na podnety v danej oblasti reagovať veku primerane. Na hodinách anglického jazyka a občianskej náuky rozvoj sebahodnotiacich/ hodnotiacich zručností žiakov absentoval, čo z dlhodobého hľadiska mohlo mať najmä v UO negatívny dopad nielen na rozvoj ich kompetencií k celoživotnému učeniu sa, ale aj na rozvoj ich komunikačných a poznávacích kompetencií.

Prezentovať svoje **občianske kompetencie** dostali na dvoch tretinách sledovaných hodín žiaci ŠO a iba na 1 hodine v predmete anglický jazyk aj žiaci UO, ktorí však svoj názor sformulovať nevedeli. Žiaci ŠO s formuláciou svojich názorov alebo hodnotových postojov v rámci diskusií na všeobecné alebo spoločenské témy (napr. bezpečnosť na ceste do školy, výhody a nevýhody života v meste, dôležitosť práva, význam náboženstva ap.) problém nemali, svoje názory dokázali taktiež zdôvodniť a v prípade potreby dokázali aj posudzovať názory svojich spolužiakov. Vzhľadom na preberaný obsah učiva v predmete matematika (vzájomná poloha priamok v priestore, základné operácie s mocninami a odmocninami, číselné výrazy s absolútnou hodnotou, zavedenie postupnosti či základný výpočet objemu a povrchu kvádra) sa vyučujúci na diskusie smerujúce k rozvoju občianskych kompetencií nezamerali.

V rámci preukázania a rozvoja **sociálnych kompetencií** dokázali s vyučujúcimi aj medzi sebou navzájom efektívne komunikovať znova iba žiaci ŠO, ktorí mali na viac ako polovici sledovaných hodín možnosť pracovať aj vo dvojiciach, resp. skupinách (riešenie gramatických cvičení, nácvik krátkych dialógov, kategorizácia ľudských práv do 3 generácií práv, porovnanie privilégií miest Trnava a Banská Bystrica ap.). Pri týchto činnostiach boli žiaci schopní kooperovať, rešpektovať dohodnuté pravidlá a preberať zodpovednosť za plnenie pridelených úloh, pričom výsledky svojej spoločnej práce dokázali pred spolužiakmi prezentovať a v prípade potreby aj objektívne posúdiť a argumentačne podložiť výsledky svojich spolužiakov. Skupinová forma vyučovania nebola využitá ani na jednej sledovanej hodine v UO, pretože žiaci pri frontálnej forme výučby často nedokázali riešiť ani jednoduché úlohy

bez výraznej pomoci vyučujúcich. Pozitívne možno hodnotiť zistenie, že žiaci (s výnimkou jednej hodiny v triede 1. ročníka UO v predmete anglický jazyk) rešpektovali zaužívané pravidlá, dodržiavaním ktorých prispievali k vytvoreniu priaznivej atmosféry a nerušenému priebehu vyučovacieho procesu.

Graf 2 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v teoretickom všeobecnom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Ciele takmer všetkých vyučovacích hodín boli stanovené jasne, pričom orientované boli najmä na zdokonalenie výkonu žiakov. Učitelia preto väčšinou umožnili žiakom výber činností vzhľadom na ich individuálne schopnosti, na čo vedeli operatívne zareagovať a prispôbiť tomu ďalšiu postupnosť krokov pri sprístupnení učiva. Len na dvoch sledovaných hodinách nebola žiakovi s iným materinským jazykom, resp. žiakovi so ZZ poskytnutá primeraná pomoc, napr. s prekladom odborných výrazov alebo doplňujúcim výkladom. Na zvýšenie názornosti vyučujúci vhodne využívali rôzne materiálno-technické prostriedky (obrázky, mapy, modely telies ap.) a približne na dvoch pätinách hodín aj prostriedky informačno-komunikačných technológií (IKT) ako e-učebnice, videá, nahrávky či prezentácie, s ktorými však žiaci pracovali už len v obmedzenej miere (využitie aplikácie na overenie vedomostí, vyhľadanie informácií napr. o slovanských bohoch). **Efektívne stratégie vyučovania** boli uplatnené na dvoch tretinách hodín. Aj keď sa učitelia v procese učenia snažili žiakov motivovať, najmä v UO sa im to pri rómskych žiakoch nedarilo stále. Na 2 hodinách boli zaznamenané nedostatky súvisiace so správnosťou poskytovaných informácií – v jednom prípade sa týkali len nesprávnej výslovnosti menovateľa s číslom 1 (jednina/jedniny), v druhom prípade však mali zásadnejší charakter. Učiteľ, ktorý v 1. ročníku v UO 3361 H murár a 3363 H tesár vyučoval predmet anglický jazyk, nevedel so žiakmi komunikovať v anglickom jazyku, pričom aktivity, ktoré žiakom zadával, neboli ani zmysluplné a nevedli k splneniu cieľa vyučovacej hodiny. Žiakov nemotivoval a jeho pasívne vystupovanie negatívne ovplyvnilo aj správanie žiakov a ich pracovnú disciplínu. Pri rozvíjaní poznávacích kompetencií sa vyučujúci zameriavali najmä na nižšie myšlienkové procesy, čo bolo v UO adekvátne schopnostiam žiakov, avšak v triedach ŠO bol reálny predpoklad, že by žiaci boli schopní riešiť náročnejšie úlohy aj vo väčšej miere, ako tomu bolo počas hospitovaných hodín. Učitelia v priebehu výchovno-vzdelávacej činnosti uplatňovali zväčša formatívne hodnotenie, ktoré im zároveň slúžilo ako motivačný prostriedok. Na pätine hodín bola za aktívnu prácu jednotlivcov spojenú so správnymi analýzami problémov, správnymi riešeniami úloh alebo správnymi návrhmi na ich riešenie využitá aj klasifikácia s odôvodnením. Prístup učiteľov (s výnimkou vyššie uvedenej hodiny anglického jazyka) podporoval vytváranie priaznivej pracovnej atmosféry a pozitívnej sociálnej klímy, v ktorej sa žiaci rešpektujúci dohodnuté pravidlá správania a pravidlá jednotlivých

pracovních činností navzájom rešpektovali a tolerovali. Vytvorené pracovné podmienky pritom umožňovali žiakom prejaviť svoju osobnosť, rozvíjať sa aj zažiť úspech.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov v teoretickom všeobecnom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	málo vyhovujúca
	anglický jazyk	málo vyhovujúca
Matematika a práca s informáciami	matematika	málo vyhovujúca
Človek a spoločnosť	dejepis	priemerná
	občianska náuka	priemerná

Výrazné pozitíva

- vytváranie priaznivej triednej klímy v triedach ŠO.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvoj poznávacích kompetencií v triedach UO,
- rozvoj občianskych kompetencií v triedach UO,
- rozvoj sebahodnotiacich kompetencií,
- rozvoj vyšších myšlienkových procesov na úrovni hodnotenia a tvorivosti.

Učenie sa žiakov v teoretickom všeobecnom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE – ODBORNÉ VZDELÁVANIE

Skupina odborov 62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II: 6341 M škola podnikania (EKO – ekonomika, ADK – administratíva a korešpondencia, KMU – komunikácia, PRN – právo, PDN – podnikanie); 6403 L podnikanie v remeslách a službách (MNZ – manažment); 6489 H hostinský, hostinská (EKO – ekonomika, USP – úvod do sveta práce)

Učenie sa žiaka

Žiaci ŠO na troch štvrtinách kontrolovaných hodín preukázali primerané **komunikačné schopnosti**, dokázali sa vyjadrovať plynule, pohotovo reagovali na otázky vyučujúcich a adekvátne vo svojich odpovediach využívali odbornú terminológiu. Na kontrolovaných hodinách vo všetkých odboroch dokázali vyhľadávať informácie z textu, ktoré prepájali so svojimi, už skôr nadobudnutými poznatkami, napr. pri téme formy vlastníckeho práva, kedy posudzovali a hodnotili jednotlivé formy vlastníctva alebo pri téme založenie živnosti. V UO dostali možnosť rozvíjať komunikačné schopnosti len ojedinele, ale žiaci sa väčšinou nevedeli vyjadrovať primerane veku, spisovne a správne a aj keď im bolo umožnené s textom pracovať, nevedeli sa v ňom orientovať a reprodukovat ho.

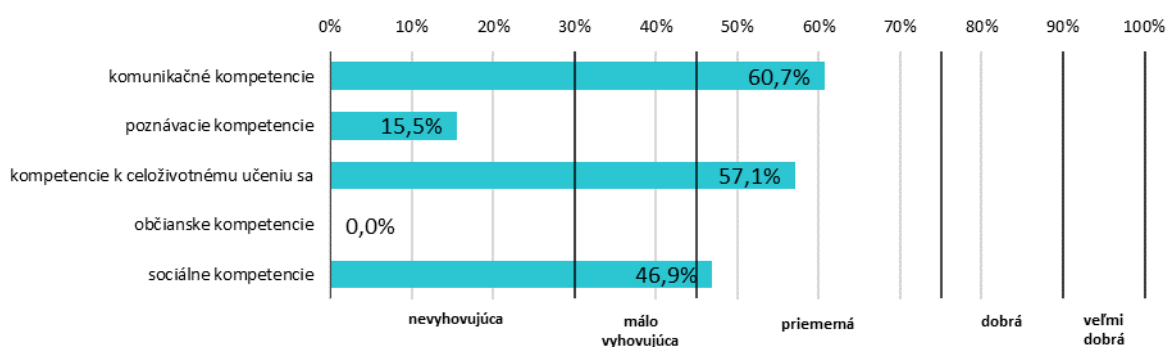
Poznávacie kompetencie (Graf 3a) sa rozvíjali len v malej miere na všetkých hospitovaných hodinách v ŠO aj v UO. Úlohy zadávané žiakom boli zamerané len na zapamätanie a porozumenie a na aplikáciu. Žiaci si síce vedeli vybaviť v pamäti jednotlivé fakty, ktoré sa týkali najmä oblasti daní, miezd, či účtovných prípadov, ale činnosti vykonávali len mechanicky, bez navrhovania nových postupov alebo vyvodzovania záverov. Dostali tiež

možnosť vyjadriť sa k problémom, s ktorými sa stretli v praxi, ale väčšinou k nim nedokázali zaujať stanovisko a boli pasívni. Úlohy na vyššie myšlienkové postupy žiaci nemali možnosť riešiť na žiadnej z hospitovaných hodín.

Na väčšine hodín si žiaci ŠO uvedomovali potrebu autonómneho učenia ako prostriedku sebarealizácie, navzájom spolupracovali a preberali osobnú zodpovednosť za svoje konanie, počúvali sa a reagovali najčastejšie na podnety učiteľa. Žiaci len na jednej hospitovanej hodine dokázali hodnotiť výkon spolužiakov, keď bodovo aj slovne hodnotili kvalitu spracovania a predvedenia PPT prezentácie svojimi spolužiakmi. V UO žiaci príležitosť na sebahodnotenie, resp. hodnotenie výkonov svojich spolužiakov nedostali. **Občianske kompetencie** neboli rozvíjané ani na jednej z hospitovaných hodín.

Žiaci ŠO efektívne komunicovali napr. na tému založenia živnosti a preberali osobnú zodpovednosť za svoje konanie a podieľali sa na vytváraní podnetného prostredia a atmosféry v triede. Viedli konštruktívnu diskusiu najmä v predmete KMU v UO, keď sa vyjadrovali k jednotlivým typom komunikácie a na základe pantomímy mali uhádnuť druh, resp. formu komunikácie. Skupinová práca alebo práca vo dvojiciach nebola zaznamenaná ani na jednej z vyučovacích hodín. Na sledovaných hodinách v teoretickom odbornom vzdelávaní sa tak v plnej miere nerozvíjali u žiakov **sociálne kompetencie**.

Graf 3a Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v skupine odborov 63, 64 *Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II* v teoretickom odbornom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Učitelia stanovili výchovno-vzdelávacie ciele vyučovania na všetkých kontrolovaných hodinách, ale len na jednej vyučovacej hodine (PDN) vyučujúci aj priebežne overoval stanovený cieľ. Predĺžením času na vypracovanie úloh alebo zadávaním menej náročných úloh vytvárali vhodné podmienky na inkluzívne vzdelávanie žiakov. Vyučujúci nevyužívali zmysluplne **IKT** pretože najčastejšie vysvetľovali učivo prostredníctvom PPT prezentácie. Na hospitovaných hodinách v UO IKT nevyužívali vôbec. Učitelia v ŠO len ojedinele používali metódy a formy práce smerujúce k aktívnemu činnostnému učeniu sa žiakov a k rozvíjaniu **kritického myslenia**, na hodinách väčšinou dominoval učiteľ. V UO sa na kontrolovaných hodinách takéto metódy a formy práce nevyskytli vôbec. Pozitívnym zistením bolo, že učitelia na takmer všetkých hospitovaných hodinách vytvárali u žiakov **atmosféru istoty a pocit bezpečia**, pristupovali k nim individuálne, v procese učenia ich motivovali podnetnými otázkami, avšak žiaci najmä v UO na otázky nereagovali a nejavili ani záujem o preberané učivo.

Učenie sa žiakov v predmetoch teoretického odborného vzdelávania v skupine odborov 62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II bolo na nevyhovujúcej úrovni.

Skupina odborov 36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia: 3661 H murár (TEC – technológia, SVK – stavebné konštrukcie, ekonomika); 3663 H tesár (TEC – technológia, SVK – stavebné konštrukcie, EKO – ekonomika); 3686 F stavebná výroba (MTE – materiály, SAV – stavebná výroba, TEC – technológia)

Učenie sa žiaka

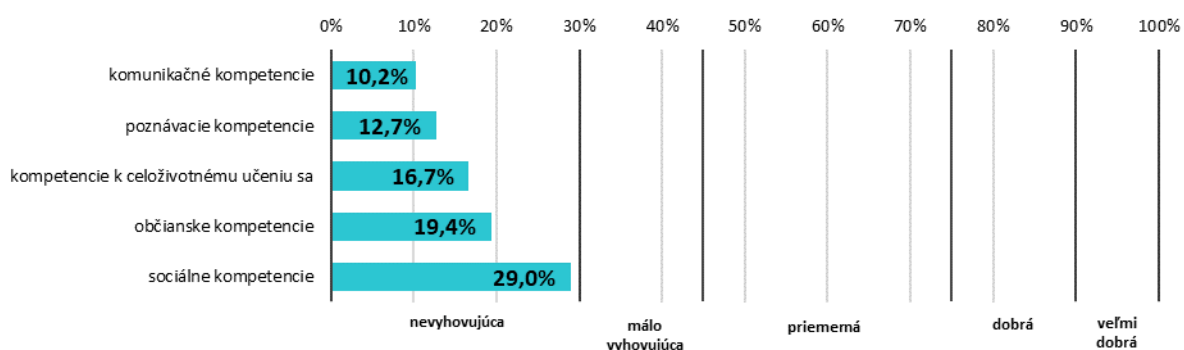
Napriek skutočnosti, že vyučujúci prevažne poskytovali žiakom priestor pre rozvoj ich **komunikačných zručností** (Graf 3b), žiaci nedokázali samostatne komunikovať, ich verbálny prejav bol nespisovný, ovplyvnený prostredím, z ktorého pochádzali. Žiaci neprejavovali záujem o komunikáciu, vyjadrovali sa stručne, jednoslovné, bez dôrazu na používanie odbornej terminológie. Pri práci s textom iba malá časť z nich dokázala vyhľadať informácie prostredníctvom internetu, avšak nedokázala ďalej so získanými informáciami pracovať.

V rámci rozvoja **poznávacích kompetencií** žiaci najčastejšie riešili úlohy na zapamätanie a porozumenie, kedy väčšina z nich dokázala reagovať na jednoduché zadania vyučujúcich a dokázala si vybaviť z pamäti informácie viažuce sa na praktickú činnosť zodpovedajúcu UO, napr. využitie izolačných materiálov. S pomocou učiteľa takmer polovica žiakov dokázala uplatniť svoje znalosti v modelovej situácii, kedy dokázala aplikovať nadobudnuté teoretické poznatky v praktickej situácii, napr. vplyv zamestnanosti na zvyšovanie životnej úrovne. Na jednej hodine vytvoril vyučujúci cielene priestor pre rozvoj tvorivosti žiakov pri vypracovaní náčrtu dispozičného usporiadania rodinného domu, avšak žiaci danú úlohu nedokázali zvládnuť v požadovanej kvalite, navyše ich grafický prejav nezodpovedal mentálnej úrovni žiakov UO. Napriek snahe vyučujúcich motivovať žiakov k činnosti, miera ich vnútornej motivácie bola nižšia, čo malo negatívny dopad na ich aktivitu v procese učenia. Priestor pre sebahodnotenie vlastných, resp. spolužiakových výkonov vyučujúci žiakom nevytvárali. Z uvedeného dôvodu sa kompetencie žiakov **k celoživotnému učeniu sa** neboli rozvíjané.

Ani **občianske kompetencie** žiakov neboli rozvíjané v dostatočnej miere. Približne iba jedna pätina žiakov dokázala zaujať vlastný hodnotový postoj napr. k šetreniu materiálom, znečisťovaniu životného prostredia a pod.

Pomerne výrazným nedostatkom pri rozvíjaní **sociálnych kompetencií žiakov** bolo nevytváranie priestoru žiakom na vzájomnú spoluprácu v skupinách. Komunikácia žiakov navzájom, ako aj komunikácia žiakov s vyučujúcim bola málo ústretová napriek tomu, že vo väčšine prípadov sa aktéri vzdelávania dokázali akceptovať, čo prispievalo k pozitívnej klíme vyučovania.

Graf 3b Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v skupine odborov 36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia v teoretickom odbornom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

V edukačnom procese prevládala frontálna forma vyučovania s dominantným postavením vyučujúcich. Iba na polovici sledovaných hodín stanovili učitelia **ciele vyučovania**, avšak vo väčšine prípadov neboli orientované na žiacke výkony, v dôsledku čoho žiaci nemohli konfrontovať ich plnenie vo vzťahu k vlastnému učeniu. Pri vyučovaní vytvárali rovnaké podmienky pre všetkých žiakov, akceptovali ich osobnosť, avšak zadávané úlohy diferencovali podľa schopnosti jednotlivých žiakov iba na polovici sledovaných hodín. **Materiálne prostriedky** vyučovania ako prostriedok na zvýšenie názornosti a efektívnosti vyučovania, boli použité iba sporadicky, aj to iba didaktická technika (dataprojektor, resp. internet), v dôsledku čoho sa vytrácala motivácia žiakov k učeniu. Proces učenia viedli vyučujúci najmä na **úrovni zapamätania a porozumenia**, na rozvoj vyšších myšlienkových procesov (analýza, hodnotenie, tvorivosť) neposkytovali žiakom priestor. V procese učenia uplatňovali prevažne formatívne hodnotenie, klasifikáciu nevyužili na žiadnej hodine.

Učenie sa žiakov v predmetoch teoretického odborného vzdelávania v skupine odborov 36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia bolo na nevyhovujúcej úrovni.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov teoretického odborného vzdelávania v skupine ŠO a UO

Kód/Skupina odboru	Úroveň
62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II	nevyhovujúca
36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia	nevyhovujúca

Učenie sa žiakov v teoretickom odbornom vzdelávaní bolo na nevyhovujúcej úrovni.

Výrazné pozitíva

- uplatňovanie efektívnej komunikácie a vytváranie priaznivej klímy v triede.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie komunikačných a grafických zručností žiakov,
- zadávanie úloh zameraných na rozvoj vyšších myšlienkových procesov,
- rozvíjanie kompetencií k celoživotnému vzdelávaniu vytváraním príležitosti na sebahodnotenie a hodnotenie spolužiakov,
- rozvíjanie sociálnych kompetencií zadávaním úloh zameraných na spoluprácu žiakov vo dvojiciach, resp. skupinách.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II: 6341 M škola podnikania (ADK – administratíva a korešpondencia/cvičenia, API – aplikovaná informatika, PAM – personálna práca a mzdy, UCT – účtovníctvo); **6489 H hostinský, hostinská** (OVY – odborný výcvik)

Učenie sa žiaka

Praktické návyky a zručnosti sa u žiakov rozvíjali na všetkých kontrolovaných hodinách, kedy prejavili adekvátnu manuálnu zručnosť i samostatnosť pri riešení úloh. Žiaci

UO na OVY pri jednoduchej obsluhu rešpektovali bezpečnostné a hygienické normy a dodržiavali pracovnú disciplínu. Pri riešení jednoduchých úloh využívali základné vedomosti a zručnosti, ktoré prepájali s teoretickými poznatkami, napr. pri spôsobe získavania zamestnancov do svojej firmy. Rovnako prejavili schopnosť aplikácie získaných vedomostí a odborných zručností pri riešení nových úloh, ktoré sa týkali vypracovania inzerátu na získavanie zamestnancov alebo vyhotovenia obežníka v rámci vnútro podnikových písomností. Pri týchto činnostiach preukázali samostatnosť a **tvorivosť**. Príležitosť na posúdenie a zdôvodnenie správnosti a efektívnosti riešenia zadaných úloh, resp. sformulovanie alebo zovšeobecnenie záverov na hodinách nedostali.

Žiaci na všetkých hodinách disponovali primerane rozvinutými **komunikačnými spôsobilosťami**, uplatňovali odbornú terminológiu a úroveň ich komunikácie bola kultivovaná. Rozvíjanie **sociálnych kompetencií** bolo na veľmi nízkej úrovni rovnako v ŠO, ako aj v UO, pretože, aj keď žiaci preberali osobnú zodpovednosť za vlastné konanie, prispievali k vytváraniu priaznivej klímy v triede a dodržiavali dohodnuté pravidlá správania sa, nedostali možnosť preberať spoluzodpovednosť za plnenie úloh a vzájomne si pomáhať.

Rovnako bolo na hospitovaných hodinách v malej miere zaznamenané rozvíjanie **kompetencií k celoživotnému učeniu** sa, kedy žiaci len na jednej vyučovacej hodine dostali možnosť hodnotiť svoj výkon a pokrok v učení, boli aktívni a vedeli uviesť adekvátne argumenty pri hodnotení svojho výkonu.

Vyučovanie učiteľom

Vyučujúci na všetkých hospitovaných hodinách stanovili jasne výchovno-vzdelávacie ciele a priebeh učebných aktivít, ako aj plnenie úloh, ktoré systematicky kontrolovali. Učitelia zohľadňovali **vzdelávacie potreby** žiakov na všetkých kontrolovaných hodinách. Zaistili im adekvátne pracovné podmienky, poskytli príležitosti na vlastné pracovné tempo a na individuálnu tvorbu. Zmysluplne využívali materiálne prostriedky vyučovacieho procesu vrátane IKT a zabezpečili žiakom pre vykonávanie praktickej prípravy prostredie, ktoré malo podstatné znaky reálneho prostredia budúceho povolania, napr. v miestnosti na stolovanie, v učebni pre prácu cvičnej firmy. Na polovici vyučovacích hodín vyučujúci pri učení uplatňovali **efektívne stratégie vyučovania**, napr. modelovú situáciu pri účtovaní odpisov, jednoduché stolovanie a pomocný inventár, ktoré žiakov udržiavali v činnosti a motivovali k využívaniu svojich schopností. Kombináciou pochvaly, ako aj poukázaním na oblasti, ktoré si v učení sa žiakov vyžadovali zlepšenie, takisto uplatňovaním povzbudzujúceho prístupu i podporovaním pozitívnych vzťahov medzi žiakmi, vytvárali učitelia **priaznivú klímu** v triede.

V skupine odborov 62, Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II bolo učenie sa žiakov v skupinovej forme v predmetoch praktickej prípravy na priemernej úrovni.

36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia: 3661 H murár (OVY – odborný výcvik); 3686 F stavebná výroba (OVY – odborný výcvik)

Učenie sa žiaka

Rozvíjanie pracovných návykov a zručností žiakov bolo uplatňované formou cvičných prác pri ukladaní dlažby, jednoduchých natieračských prácach a pri nácviku vytvárania jednotlivých väzieb tehlového muriva. Žiaci poznali jednotlivé postupy, ako aj potrebné náradie a náčinie pre plnenie stanovených cieľov. Prejavovali záujem o učenie, boli v neustálom kontakte s MOV a s jeho pomocou dokázali v praktických činnostiach prejavíť primeranú zručnosť. Iba v menšej miere dokázali v praktických činnostiach aplikovať

teoretické poznatky. V kvalite vykonávaných prác sa vyskytli nedostatky súvisiace s procesom ich učenia a miery poznania, na ktoré boli priebežne upozorňovaní, a ktoré dokázali prijať a ďalej ich neopakovať. Na podnet MOV vykonávali kontrolu kvality a funkčnosti vykonávaných prác. V dodržiavaní pravidiel bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa vyskytli nedostatky v nepoužívaní pracovného odevu, v čom im nebol v jednom prípade osobným vzorom ani MOV.

Jednoduché cvičné práce neumožňovali žiakom **rozvoj technického myslenia**, žiaci nemali možnosť navrhovať vlastné postupy či technologické riešenia. Činnosť a prístup žiakov k pracovným povinnostiam, ako aj k ostatným žiakom prispievali k vytváraniu pozitívnej klímy. Žiaci pracovali prevažne v skupinách, v ktorých dokázali navzájom komunikovať, spolupracovať a prejaviť vlastný názor.

Nedostatkom sa javila skutočnosť, že im nebol vytváraný priestor na prezentáciu výsledkov ich činností, čím sa ich **sociálne kompetencie** nerozvíjali komplexne. V rámci rozvoja **kompetencií k celoživotnému učeniu** sa im bol iba v jednom prípade poskytnutý priestor na hodnotenie vlastných resp. spolužiakových výkonov.

Vyučovanie učiteľom

MOV sprístupňovali obsah učebnej témy v súlade s učebnými osnovami, avšak **stanovenie cieľov** vyučovania nebolo vždy zrozumiteľné a orientované na výkon žiakov. V procese učenia boli v neustálom kontakte so žiakmi, usmerňovali ich v pracovných postupoch a v prípade potreby im poskytovali doplňujúci výklad. Spätnú väzbu o výsledkoch učenia sa žiakov tak mali zabezpečenú v priebehu celého učenia. Zadané **úlohy nediferencovali** vzhľadom na individuálne schopnosti žiakov aj z dôvodu, že charakter vykonávaných činností to nie vždy umožňoval. Pozitívom v organizácii práce bolo materiálo-technické zabezpečenie vyučovania, ktoré mali žiaci k dispozícii, a umožňovalo im vykonávanie pracovných činností v súlade s učebnými osnovami a vzdelávacím štandardmi UO. Celý proces učenia sa viedol v **priaznivej pracovnej atmosfére**, prístup MOV k žiakom bol ústretový, tolerantný a rešpektujúci osobnosť žiakov. V závere vyučovacieho dňa MOV nevytvorili priestor žiakom na prezentáciu výsledkov ich činnosti, čo by poskytlo MOV komplexnejšiu spätnú väzbu o výsledkoch učenia sa žiakov a súčasne by umožnilo žiakom prehĺbovať ich **komunikačné schopnosti**, ktoré boli málo rozvinuté. V procese učenia MOV uplatňovali prevažne formatívne hodnotenie, klasifikáciu nevyužili.

V skupine odborov 36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia bolo učenie sa žiakov v skupinovej forme v predmetoch praktického odborného vzdelávania na priemernej úrovni.

Tabuľka 4 Hodnotenie úrovní sledovaných vyučovacích predmetov praktického vzdelávania v skupine ŠO a UO

Skupina odboru/technický/netechnický	Forma vyučovania	Úroveň
62, Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I,II/netechnický	skupinová	priemerná
36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia/technický	skupinová	priemerná

Výrazné pozitíva

- materiálne zabezpečenie vyučovania,
- získavanie pracovných návykov v podmienkach zodpovedajúcich odboru,

- podieľanie sa žiakov aj učiteľov na vytváraní podnetného prostredia a atmosféry v triede.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- zadávanie úloh umožňujúcich rozvíjanie tvorivosti žiakov,
- vytváranie príležitostí pre prezentovanie výsledkov učenia,
- rozvíjanie sebahodnotiacich schopností žiakov.

RIADENIE ŠKOLY

Výchova a vzdelávanie v škole sa realizovali podľa **školských vzdelávacích programov** (ŠkVP) vypracovaných samostatne pre jednotlivé ŠO⁶ a UO⁷. Stanovenie cieľov vo výchove a vzdelávaní žiakov zodpovedalo reálnym podmienkam a koncepcným zámerom školy. ŠkVP pre ŠO boli orientované najmä na vzdelávanie a prípravu žiakov na povolanie, ale škola v nich tiež deklarovala cieľavedomý a systematický rozvoj poznávacích schopností a motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa žiakov, ako aj vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj. ŠkVP pre UO boli orientované najmä na prípravu žiakov na povolanie so zameraním na rozvoj ich manuálnych zručností. Profil absolventa školy mal zadefinovanú charakteristiku absolventa vo všetkých odboroch štúdia. ŠkVP pre všetky ŠO aj UO však neboli vypracované v súlade s ustanoveniami školského zákona a príslušného štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP), pretože **učebné plány** (UP) školy neakceptovali jednotlivé rámcové UP ŠVP. V UP v ŠO rovnako aj v UO škola nezaradila niektoré vyučovacie predmety do vzdelávacích oblastí v súlade s RUP ŠVP. Súčasťou UP boli aj vlastné poznámky konkretizujúce organizáciu vyučovania. **Disponibilné hodiny** boli prostriedkom modifikácie UP v súlade s príslušným ŠVP a škola nimi v ŠO posilnila vzdelávacie oblasti Jazyk a komunikácia (2 vyučovacie hodiny), Matematika a práca s informáciami (2 vyučovacie hodiny) a Teoretické odborné vyučovanie (6 vyučovacích hodín). Disponibilné hodiny v UP jednotlivých UO škola rovnako využila na posilnenie vzdelávacích oblastí Jazyk a komunikácia, Matematika a práca s informáciami a Teoretické odborné vyučovanie. Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb nebola posilnená disponibilnými hodinami.

Štátna školská inšpekcia kontrolou rozvrhu hodín aj hospitačnou činnosťou zistila, že škola pri výchove a vzdelávaní nepostupovala v súlade s príslušnými právnymi predpismi, pretože na vyučovaní OVV v 1. D triede (20 žiakov) UO 3686 F stavebná výroba a v 2. G triede (14 žiakov) UO 3178 F výroba konfekcie nedodržala najvyšší počet žiakov v skupine na jedného MOV.

Učebné osnovy umožňovali realizovať výchovu a vzdelávanie a rozvíjať kľúčové kompetencie u žiakov v súlade s cieľmi stanovenými príslušnými ŠVP pre jednotlivé ŠO a UO. Rozpracované boli v rozsahu obsahového štandardu ŠVP v časových dotáciách podľa UP školy. Škola mala vo všetkých ŠkVP uvedený spôsob a organizáciu realizácie účelových cvičení a odborných účelových kurzov⁸.

Škola do všetkých ŠkVP zapracovala úpravu podmienok výchovy a vzdelávania v oblasti materiálnej a personálnej vrátane podpory žiakov so ZZ, pre ktorých deklarovala vytvárať podmienky na štúdium prostredníctvom individuálnych vzdelávacích programov.

⁶ ŠkVP pod názvom Škola podnikania; ŠkVP pod názvom Podnikanie v remeslách a službách.

⁷ ŠkVP pod názvami Hostinský; Tesár; Murár; Potravinárska výroba; Výroba konfekcie; Stavebná výroba.

⁸ Kurz pohybových aktivít v prírode; kurz na ochranu života a zdravia.

ŠkVP bol prerokovaný v pedagogickej rade aj v rade školy. Stredná odborná škola však v 3 UO⁹ neprerokovala ŠkVP pre odborné vzdelávanie a prípravu so zamestnávateľmi, s ktorými mala uzatvorené zmluvy o poskytovaní praktického vyučovania. Škola mala vypracované 2 ŠkVP pre odborné vzdelávanie a prípravu v spolupráci so zamestnávateľmi, s ktorými mala uzatvorené zmluvy o duálnom vzdelávaní pre UO 6489 H stavebná výroba a UO 2982 F potravinárska výroba. Základné dokumenty sa nachádzali na webovom sídle školy aj na sekretariáte školy, čím škola zabezpečila širokej verejnosti informovanosť o škole. O obsahu týchto dokumentov boli informovaní aj zákonní zástupcovia žiakov na plenárnom rodičovskom združení.

Riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade vydal súbor interných dokumentov upravujúcich postup školy v základných oblastiach jej výchovno-vzdelávacej činnosti, napr. pri hodnotení a klasifikácii žiakov, riešení šikanovania či organizácii školských aktivít. V rámci pedagogickej dokumentácie absentovali katalógové listy žiakov tried prvých ročníkov, ktoré škola tlačila až na konci školského roka s klasifikáciou v jednotlivých vyučovacích predmetoch za oba polroky. Keďže tento postup škola aplikovala aj na ďalšie ročníky, údaje v katalógových listoch neboli aktuálne. Chýbali v nich taktiež dôležité záznamy o štúdiu žiakov vyplývajúce zo samotného vzoru príslušného formulára schváleného ministerstvom školstva, napr. záznamy o konaní komisionálnych skúšok najmä pri štúdiu podľa individuálneho učebného plánu (IUP), ale nedôsledne v nich boli evidované aj záznamy o uložení opatrení vo výchove vyplývajúce z osobitného predpisu, ktoré v niektorých prípadoch zaznamenané neboli, resp. zaznamenané bolo iné opatrenie, ako bolo uložené (pokarhanie od riaditeľa školy namiesto pokarhania od triedneho učiteľa). Podľa aktuálneho vzoru schváleného ministerstvom školstva neboli vedené ani niektoré protokoly o komisionálnych skúškach, v ktorých navyše prílohou neboli všetky žiakom vypracované písomné úlohy. Zistená bola aj absencia protokolu o komisionálnej skúške z predmetu telesná a športová výchova žiaka, ktorý bol v školskom roku 2022/2023 vzdelávaný podľa IUP, napriek tomu, že riaditeľ školy v príslušnom rozhodnutí určil termín tejto komisionálnej skúšky a menoval aj komisiu, pričom žiak bol z uvedeného predmetu klasifikovaný stupňom 1 – výborný. Súčasťou dokumentácie však boli aj originály vysvedčení jednotlivých žiakov, ale aj celých tried, a to aj za viac školských rokov, ktoré škola v rozpore so zákonom žiakom nevydala. Škola to odôvodňovala neprítomnosťou žiakov v posledný vyučovací deň školského roka, avšak vzhľadom na (podľa evidencie školy) bezproblémovú dochádzku žiakov v nasledujúcom školskom roku dôvod na ich vydanie do vykonania školskej inšpekcie nebol. Pre žiakov vzdelávajúcich sa v SDV uzavrela zmluva o duálnom vzdelávaní so zamestnávateľmi, predmetom ktorých bol záväzok zamestnávateľa poskytovať žiakom praktické vyučovanie na svoje náklady a zodpovednosť a záväzok strednej odbornej školy organizovať odborné vzdelávanie a prípravu v SDV, zmluvy obsahovali všetky náležitosti dané príslušnými právnymi predpismi. Rovnako aj pre žiakov vykonávajúcich odborný výcvik na pracoviskách zamestnávateľa mala škola so zamestnávateľmi uzatvorené zmluvy o poskytnutí praktického vyučovania, avšak náležitosti týchto zmlúv neboli v súlade s platnými právnymi predpismi.

Vedúci PZ podporovali **odborný rast pedagogických zamestnancov** v súlade so zameraním školy a cieľmi stanovenými v ŠkVP. Riaditeľ školy vydal po prerokovaní v pedagogickej rade a po schválení zriaďovateľom plán profesijného rozvoja, ktorého súčasťou bol ročný plán profesijného rozvoja, ako aj osobné plány profesijného rozvoja PZ s možnosťou ich priebežnej aktualizácie podľa ponúk vzdelávacích inštitúcií. Najčastejšie absolvované programy vzdelávania boli zamerané najmä na rozvíjanie funkčných a transverzálnych

⁹ 3663 H tesár; 3661 H murár; 3686 F stavebná výroba.

zručností, na rozvoj digitálnej gramotnosti, ale aj na tvorbu a využitie myšlienkových máp v edukačnom procese s využitím IKT a na nové metódy a formy práce podporujúce rozvoj myslenia a kreativity. Aj napriek množstvu absolvovaných vzdelávaní riadiaci zamestnanci nevenovali počas svojej kontrolnej činnosti vždy primeranú pozornosť implementácii získaných poznatkov pedagógov do edukačného procesu. Priamym pozorovaním vyučovacieho procesu Štátna školská inšpekcia zistila, že nadobudnuté poznatky pedagógovia len čiastočne aplikovali do výučby, napr. efektívne využívať digitálne technológie nemali žiaci možnosť na 75 % hodín a len ojedinele (6,7 %) boli žiakom zadávané úlohy vyžadujúce si tvorivý prístup. Absolvované vzdelávania pedagógov tak nemali pozitívny dopad pri uplatňovaní efektívnych stratégií vyučovania. Riaditeľ školy a jeho zástupcovia absolvovali základný, resp. rozširujúci program funkčného vzdelávania. V rozhovore tiež uviedli, že nemali vypracovaný **plán vlastného manažérskeho rozvoja a pedagogického rozvoja školy** a ani sa nevedelávali v oblasti leadershipu či mentoringu.

Počas výkonu školskej inšpekcie škola evidovala 66 žiakov vzdelávaných podľa IUP, pričom riaditeľ školy v dvoch prípadoch povolil vzdelávanie podľa IUP aj bez žiadosti plnoletého žiaka. Väčšina žiadostí bola podaná na totožnom vzore tlačiva, ktoré bolo zväčša za jednotlivé triedy vypísané tou istou osobou s tým istým dátumom podania, ale bez uvedenia závažného dôvodu. Riaditeľ školy napriek tomu vzdelávanie podľa IUP povolil. S povolením vzdelávania podľa IUP však riaditeľ nedohodol so zákonným zástupcom žiaka alebo s plnoletým žiakom podmienky ani organizáciu vzdelávania na základe IUP vypracovaného školou v spolupráci s pedagogickými a odbornými zamestnancami a schváleného riaditeľom školy, pretože do ukončenia priameho inšpekčného výkonu škola Štátnej školskej inšpekcii nepredložila väčšinu IUP ani dokumentáciu (okrem tried končiacich v školskom roku 2022/2023), ktorá by preukázala hodnotenie žiakov vzdelávaných podľa IUP na základe výsledkov komisionálnych skúšok.

Riaditeľ školy vo viacerých prípadoch rozhodol v rozpore s právnym predpisom o povolení vykonať komisionálne skúšky za 1. polrok z dôvodu neprospechu z viac ako dvoch vyučovacích predmetov (napr. aj z ôsmych), ktoré sa navyše vyučovali aj v 2. polroku. Pri niektorých komisionálnych skúškach nezodpovedalo zloženie komisie podmienkam stanovených osobitným predpisom, pretože prísediaci člen komisie nespĺňal kvalifikačné predpoklady pre príslušný ani príbuzný vyučovací predmet (napr. predmet slovenský jazyk a literatúra – prísediaci s aprobáciou pre vyučovanie odborných predmetov, predmet ekonomika – prísediaci s aprobáciou pre vyučovanie ruského jazyka a psychológie) napriek tomu, že personálne podmienky školy to umožňovali.

Zo zápisnice zo zasadnutia pedagogickej rady a z rozhovoru s vedúcimi pedagogickými zamestnancami vyplynulo, že riaditeľ školy bez vydania príslušného rozhodnutia povolil jednému žiakovi prvého ročníka (na skúšobnú dobu) zmenu UO 6489 H hostinský, hostinská na ŠO 6341 M škola podnikania. Po uplynutí skúšobnej doby žiak na základe vlastného uváženia pokračoval v štúdiu v pôvodnom UO.

V školskom roku 2023/2024 nemal žiaden žiak školy povolené individuálne vzdelávanie bez pravidelnej účasti na vzdelávaní v škole ani vzdelávanie v škole mimo územia Slovenskej republiky.

Návrh počtu žiakov prvého ročníka v školskom roku 2023/2024 predložil riaditeľ školy jej zriaďovateľovi v stanovenom termíne (15. 06. 2022) po prerokovaní v rade školy, ale bez jeho predchádzajúceho prerokovania v pedagogickej rade. Zriaďovateľ však návrh počtu žiakov prvého ročníka pre uvedený školský rok predložil samosprávnemu kraju ešte pred tým (10. 06. 2022). Počet žiakov, ktorých možno prijať do tried prvého ročníka, určil riaditeľ školy taktiež bez prerokovania v pedagogickej rade, navyše už aj bez vyjadrenia rady školy. Po prerokovaní v pedagogickej rade bola určená forma prijímacej skúšky, jej obsah a rozsah,

ako aj jednotné kritériá na úspešné vykonanie prijímacej skúšky do ŠO a ostatné podmienky prijatia na štúdium. V prijímacom konaní do 4-ročného ŠO boli okrem výsledkov prijímacej skúšky zohľadňované aj študijné výsledky zo základnej školy vrátane klasifikácie správania, výsledky externého testovania vrátane určenia podmienky prijatia bez prijímacej skúšky a výsledky z predmetových olympiád a súťaží. V prípade rovnosti bodov v prijímacom konaní škola zohľadňovala aj zmenenú pracovnú schopnosť. Do UO boli žiaci prijímaní bez prijímacej skúšky – na základe ich priemerného prospechu z 8. a 9. ročníka základnej školy (3-ročné UO), resp. ich priemerného prospechu z posledného absolvovaného ročníka základnej školy (2-ročné UO). Podmienkou prijatia do 2-ročného ŠO (nadstavbové štúdium) bez prijímacej skúšky bolo dosiahnutie priemerného prospechu do 3,00 v 1. polroku 3. ročníka príslušného UO a jeho úspešné ukončenie. Ako svoj poradný orgán na zabezpečenie prípravy, priebehu a spracovania výsledkov prijímacích skúšok a na posúdenie študijných predpokladov uchádzačov riaditeľ zriadil prijímaciu komisiu.

Riaditeľ školy zaradil do prijímacieho konania do 4-ročného ŠO aj dve uchádzačky so ZZ, ktoré k prihláške na vzdelávanie nepripojili vyjadrenie lekára so špecializáciou všeobecné lekárstvo o zdravotnej spôsobilosti študovať zvolený odbor vzdelávania. Na základe písomnej žiadosti o prijatie do 1. ročníka 3-ročného UO, ktorá nebola podaná na formulári podľa vzoru schváleného a zverejneného ministerstvom školstva, bola do prijímacieho konania zaradená taktiež uchádzačka, ktorá už nebola žiačkou základnej školy. Tá však k svojej žiadosti/prihláške namiesto vysvedčení zo základnej školy pripojila iba dva rôzne výpisy z triedneho výkazu pre nižšie stredné vzdelávanie za 9. ročník základnej školy (škola pritom pri prijímaní zohľadňovala aj prospech z 8. ročníka základnej školy) zo školského roka 2010/2011 bez dátumu vydania, z ktorých nebolo ani jasné, ktorého polroka sa týkajú. Uchádzačom, ktorí splnili podmienku prijatia do 4-ročného ŠO bez prijímacej skúšky na základe výsledkov externého testovania nebolo rozhodnutie o prijatí odoslané najneskôr 7 dní pred konaním prijímacej skúšky (rozhodnutia boli vydané 09. 05. 2023). Termín na odoslanie rozhodnutí o prijatí nebol dodržaný ani pri väčšine uchádzačov o štúdium v 2-ročných a 3-ročných UO, ktorí boli v zmysle určených kritérií prijímaní taktiež bez prijímacej skúšky (rozhodnutia boli vydané 02. 05. 2023 a 05. 05. 2023).

Po prijímacích skúškach do ŠO 6341 M škola podnikania škola zverejnila zoznam uchádzačov s vopred prideleným číselným kódom zoradených podľa celkového počtu bodov získaných pri prijímacom konaní, ktorý však neobsahoval zákonom stanovenú informáciu, či uchádzač vykonal prijímaciu skúšku úspešne alebo neúspešne. Podľa uvedeného zoznamu škola prijala 23 uchádzačov, pričom počet predložených rozhodnutí o prijatí zo dňa 09. 05. 2023 bol 26. Napriek tomu, že počet prijatých uchádzačov prevyšoval riaditeľom školy určený počet žiakov, ktorých bolo možné prijať do 1. ročníka v danom odbore (21 žiakov), riaditeľ školy bez prerokovania v pedagogickej rade rozhodol o vykonaní prijímacích skúšok v ďalšom termíne (na nenaplnený počet miest), ktorých sa zúčastnila 1 uchádzačka. Žiakom, ktorí vykonali prijímaciu skúšku neúspešne (6 žiakov), riaditeľ školy nevydal rozhodnutie o neprijatí na štúdium na strednú školu.

V rámci prijímacieho konania škola podľa počtu predložených rozhodnutí o prijatí prijala vyšší počet žiakov, ako určil riaditeľ školy, v ŠO 6341 M škola podnikania (o 7 žiakov) a v UO 6489 H hostinský, hostinská (o 1 žiaka), 3661 H murár (o 2 žiakov) a 3663 H tesár (o 5 žiakov).

Podľa údajov školy boli v septembri 2023 do 1. ročníka ŠO 6341 M škola podnikania prijatí prestupom ďalší 2 žiaci. Z predloženej dokumentácie vyplynulo, že riaditeľ školy vydal príslušné rozhodnutie o prijatí prestupom napriek tomu, že v žiadosti o prestup neboli uvedené žiadne dôvody, ktoré by prestup relevantne odôvodňovali. K prestupu došlo navyše bez vykonania predpísanej rozdielovej skúšky.

V škole boli zriadené 3 predmetové komisie (PK) – všeobecno-vzdelávacích predmetov, odborných predmetov a praktického vyučovania, ktoré pravidelne vyhodnocovali dosiahnuté výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov vrátane adaptácie žiakov 1. ročníka. K zisteným problémom a nedostatkom členovia PK prijímali opatrenia s cieľom zlepšenia dosahovaných výsledkov, avšak ich účinnosť už spätne vyhodnocovaná nebola. V rozhovoroch opýtaní učitelia potvrdili, že PK sa nepodieľali na internom vzdelávaní PZ, napr. výmenou informácií zo vzdelávacích podujatí alebo realizáciou otvorených hodín. Členovia PK sa o. i. venovali aj príprave maturitných a záverečných skúšok, príprave žiakov na predmetové súťaže a olympiády či príprave rôznych tematických aktivít a podujatí.

Škola mala vypracovaný **vnútorný systém kontroly a hodnotenia** vzdelávacích výsledkov žiakov, ktorý bol konkrétne rozpracovaný v jednotlivých ŠkVP a v internej smernici na hodnotenie a klasifikáciu žiakov. Vypracovaný bol v súlade s platným metodickým pokynom na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a žiaci s ním boli preukázateľne oboznámení na začiatku školského roka na úvodných hodinách, čo bolo preukázané aj zápsmi v elektronických triednych knihách. Zákonní zástupcovia žiakov sa mali možnosť pravidelne oboznamovať s výchovno-vzdelávacími výsledkami svojich detí prostredníctvom elektronickej žiackej knižky a na triednych aktívoch. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu alebo správania žiakov boli zákonní zástupcovia žiakov bezodkladne informovaní prostredníctvom doručených písomných oznámení aj pomocou aplikácie EduPage. Takýmto žiakom škola následne ponúkala poradenskú činnosť s PZ.

Vedúci PZ mali vypracovaný **plán kontrolnej a hospitačnej činnosti** na aktuálny školský rok, ktorý bol zameraný na kontrolu pracovnoprávnej a pedagogickej oblasti a boli v ňom stanovené metódy, formy, prostriedky aj spôsoby kontroly. Frekvencia hospitačnej činnosti v ŠO aj UO bola v predchádzajúcom školskom roku postačujúca. Vedúci PZ však na hodinách prevažne sledovali prácu učiteľov, menší dôraz bol kladený na zhodnotenie úrovne preukázaných kompetencií žiakov a na sledovanie a podporu menej úspešných žiakov (MÚŽ), v dôsledku čoho nezískali relevantný obraz o kvalite vyučovania. Z rozhovoru s vedúcimi PZ vyplynulo, že zovšeobecnené výsledky z kontrolnej činnosti neboli v poradných orgánoch analyzované a k zisteným nedostatkom neboli ani prijímané účinné opatrenia. Kontrolný systém tak vykazoval známky formality a nebol dostatočný, čo znižovalo efektivitu kontrolnej činnosti ako účinného nástroja riadenia a nevytváral predpoklady na zmeny kvality edukácie. **Hodnotenie PZ** realizoval riaditeľ školy raz ročne na základe stanovených kritérií hodnotenia, o čom boli vedené aj písomné záznamy. Medzi stanovené kritériá hodnotenia patrili odborné vedomosti zamestnanca, práca so žiakmi, profesijný rast a pracovné výsledky.

Kontrolovaný subjekt nerealizoval **sebahodnotiace procesy** ako systematickú plánovanú činnosť, avšak vedúci PZ považovali autoevalváciu za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce školy a nie za ďalšiu byrokratickú záťaž.

Výsledky anonymného dotazníka zameraného na zisťovanie podpory žiakov v učení sa a na vzťahy s učiteľmi (Graf 4) zadaného 63 žiakom preukázali, že **vzťahy učiteľov so žiakmi** nie sú na adekvátnej úrovni. Aj keď väčšina žiakov (90,4 %) vnímala učiteľov ako chápaných a tolerantných, napriek tomu z odpovedí žiakov vyplynulo, že vyučujúci sa nezaujímal ani o ich problémy (63,5 % respondentov), ani o ich záujmy a koníčky (50,8 % respondentov). Viac ako desatina opýtaných (15,9 %) tiež negatívne hodnotila prístup niektorých učiteľov, čo sa prejavovalo najmä ponižovaním alebo zosmiešňovaním, ale Štátna školská inšpekcia v priebehu hospitačnej činnosti takéto prejavy zo strany vyučujúcich nezaznamenala. Pozitívnym zistením vyplývajúcim z uvedených dotazníkov bolo priaznivé hodnotenie, ktoré sa týkalo sociálnych vzťahov v triede a postoja žiakov ku škole, pretože veľká časť respondentov odpovedala, že ich spolužiaci boli navzájom priateľskí a tvorili dobrý kolektív (87,3 %) a tiež, že boli radi, že chodili do menovanej strednej školy (88,9 %). Väčšina opýtaných

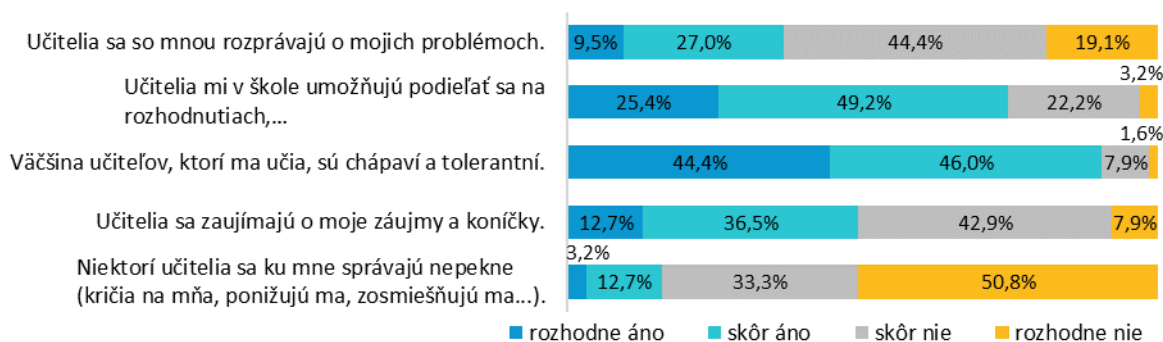
žiakov považovala za dôležité čo sa v škole naučili (88,9 %) a učenie ich tešilo (88,9 %). Slabou stránkou bola oblasť zvládania problémov, keďže tretina respondentov (33,4 %) pociťovala na hodinách nervozitu a stres a viac ako polovica (58,8 %) sa obávala zlých známok, aj keď boli dobre pripravení na vyučovanie.

Z dotazníkov zadaných PZ školy vyplynulo, že **klíma** školy je **otvorená** (podrobné výsledky sú uvedené v Prílohe č. 1). Toto zistenie potvrdili aj výsledky odpovedí v dotazníku zameranom na wellbeing PZ, v ktorom všetci respondenti vyjadrili spokojnosť s vlastnou školou, spoluzodpovednosť za jej činnosť, ako aj radosť zo svojej práce pedagóga. Napriek tomu viac ako polovica učiteľov (52,4 %) pociťovala stres zo zodpovednosti za riešenie výchovných problémov žiakov a takmer tri štvrtiny opýtaných (71,5 %) i stres zo zodpovednosti za ich vzdelávacie výsledky. Naopak všetci PZ vyjadrili silnú sebadôveru vo vlastné pedagogické schopnosti.

Prevažná väčšina žiakov (82,9 %) v dotazníku potvrdila, že prístup učiteľov na vyučovaní bol zameraný na využívanie a osvojenie **efektívnych stratégií učenia sa**, čo však nezodpovedalo výsledkom priameho pozorovania Štátnej školskej inšpekcie na vyučovacích hodinách. Prejavilo sa to najmä nízkou mierou rozvíjania vyšších myšlienkových procesov žiakov na úrovni analýzy/syntézy, hodnotenia aj tvorivosti, ale aj výrazným rozdielom v odpovediach žiakov týkajúcich sa sebahodnotenia, keďže takmer všetci žiaci (90,5 %) konštatovali, že im učitelia umožňovali hodnotiť svoju prácu, čo sa však na hodinách hospitovaných Štátnou školskou inšpekciou uplatňovalo iba zriedkavo.

Vedúci PZ v rozhovore uviedli, že triedni učitelia aj ostatní vyučujúci pravidelne komunikovali **so zákonnými zástupcami žiakov**, čo v dotazníku potvrdili aj učitelia MÚŽ, avšak všetci opýtaní konštatovali, že komunikácia s niektorými rodičmi, najmä z MRK, bola veľmi zložitá, pretože často neprejavovali dostatočný záujem o výchovno-vzdelávacie výsledky svojich detí.

Graf 4 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

V dotazníku pre žiakov zameranom na monitoring **bezpečnosti školského prostredia** veľká časť respondentov¹⁰ (90,5 %) uviedla, že sa v škole cítili dobre a bezpečne. Tento pozitívny postoj ku škole potvrdili v príslušnom dotazníku aj všetci členovia školského parlamentu (ŠkP)¹¹. Väčšina žiakov (87,3 %) pozitívne vnímala, že vyučujúci dôsledne a spravodlivo riešili nevhodné správanie spolužiakov, čo sa zhodovalo aj s odpoveďami členov ŠkP.

Škola mala vypracovanú smernicu k prevencii a riešeniu **šikanovania** a opatrenia týkajúce sa tejto oblasti boli uvedené aj v školskom poriadku. Z rozhovorov s vedením školy,

¹⁰ Dotazník bol administrovaný v triedach 2., 3. a 4. ročníka ŠO a v triedach 2. a 3. ročníka UO (63 respondentov).

¹¹ Dotazník vyplnilo 11 členov ŠkP.

výchovným poradcom a so školskou koordinátorkou výchovy a vzdelávania vyplynulo, že škola nerealizovala monitoring zameraný na prevenciu a odhaľovanie negatívnych javov v správaní sa žiakov. Pozitívnym zistením bolo, že veľká časť žiakov v dotazníku odpovedala, že neboli šikanovaní (88,9 %) a tiež neboli svedkom šikanovania (82,5 %). Napriek tomu tretina respondentov (34,9 %) uviedla, že niektorí žiaci počas vyučovania vyrušovali a nerešpektovali pokyny učiteľov. Skúsenosť s agresívnym správaním určitých spolužiakov mala takmer štvrtina opýtaných žiakov (22,2 %) a temer polovica (47,6 %) uviedla, že niektorí spolužiaci s nimi zámerne nekomunikovali, resp. ich ohovárali (68,3 %). Ojedinelé prejavy údajného šikanovania boli zaznamenané najmä počas prestávok v triede, na chodbe alebo v iných priestoroch školy. Skúsenosť s **kyberšikanou** na sociálnych sieťach formou ohovárania a šírenia nepravdivých informácií priznala skoro pätina respondentov (17,5 %), v menšej miere boli zaznamenané vyhrážky (1,6 %) a zosmiešňovanie cez uverejnené fotky/videá (7,9 %).

Škola v minulom školskom roku evidovala **14 MÚŽ**. Štátna školská inšpekcia kontrolou triednych výkazov a katalógových listov žiakov zistila, že títo žiaci boli klasifikovaní stupňom nedostatočný z viac ako 3 predmetov a štúdium následne zanechali. Vzhľadom na tieto skutočnosti Štátna školská inšpekcia realizovala s 8 žiakmi, ktorí na konci minulého školského roka boli klasifikovaní stupňom dostatočný z viac ako 3 predmetov, rozhovory týkajúce sa úspešnosti vo vzdelávaní. Dotazník s rovnakým zameraním bol zadaný aj 4 PZ, ktorí boli vyučujúcimi a súčasne aj triednymi učiteľmi týchto žiakov. Vedúci PZ v rozhovore konštatovali, že príčinou zlého prospechu MÚŽ bola najmä ich nepravidelná dochádzka na vyučovanie, nezáujem o štúdium, slabá podpora zo strany rodičov, ako aj nevyhovujúce materiálne podmienky rodiny, čo v dotazníku potvrdili aj všetci opýtaní PZ. Všetci opýtaní PZ tiež uviedli, že venovali individuálnu pozornosť MÚŽ, napr. doplňujúcim vysvetlením učiva alebo diferencovaním úloh, čo však potvrdil iba 1 žiak, ktorý tiež uviedol, že učitelia mu vysvetlili jeho nedostatky a usmernili ho, kde by sa mal zlepšiť. Rozdiely v odpovediach PZ a žiakov boli zaznamenané aj v oblasti rovesníckeho učenia, keď všetci učitelia uviedli, že vytvárali podmienky na túto formu podpory MÚŽ, ale žiaci túto skúsenosť s pomocou svojich spolužiakov nemali. Aktívnu spoluprácu s rodinou MÚŽ týkajúcu sa priebežného informovania o ich pokroku a výsledkoch v štúdiu potvrdili všetci opýtaní PZ aj žiaci, aj keď učitelia uviedli, že sa občas stretávali s malým záujmom zo strany rodičov MÚŽ. Učitelia taktiež odpovedali, že neúspešní žiaci nevyvíjali potrebnú snahu a iniciatívu, ako sa zlepšiť, čo potvrdili aj takmer všetci opýtaní žiaci. Vedúci PZ ako účinnú formu pomoci pri odstraňovaní bariér vo vzdelávaní považovali aj možnosť poskytnúť MÚŽ bezplatné ubytovanie a stravu v školskom internáte, ale o túto formu pomoci ich rodiny prejavili malý záujem. Príčinou bolo najmä to, že žiaci po získaní základných pracovných zručností v odbore sa ešte počas štúdia zamestnali, aby finančne svojej rodine pomohli.

V aktuálnom školskom roku škola vzdelávala **38 žiakov**, ktorí boli deťmi cudzincov (z Ukrajiny) a ktorým bolo poskytnuté ubytovanie a strava v školskom internáte. Škola poskytovala týmto žiakom v rámci mimoškolskej činnosti možnosť zlepšiť si komunikačné zručnosti v slovenskom jazyku formou 2 záujmových útvarov, do ktorých sa títo žiaci aktívne zapojili.

Škola spolupracovala s podnikateľskými subjektami, v ktorých žiaci vykonávali OVV. Žiaci školy sa zúčastňovali rôznych športových, jazykových, predmetových aj odborných súťaží na národnej aj medzinárodnej úrovni¹². Prínosom pre žiakov aj PZ školy bola účasť na projektoch programu Erasmus+ určených na realizáciu študentskej mobility,

¹² Napr. úspešná účasť na medzinárodnej súťaži mladých talentov Sweet Cup 2023.

v rámci ktorých sa zúčastnili viacerých odborných stáží v zahraničí¹³ zameraných najmä na podporu rozvíjania ich odborných zručností. Škola participovala aj na projektoch zameraných na ochranu životného prostredia alebo zlepšenie zručností v oblasti IKT. V aktuálnom školskom roku žiaci boli zapojení **do 12 záujmových útvarov**¹⁴. Kontrolovaný subjekt informoval verejnosť o svojich aktivitách prostredníctvom webového sídla, sociálnych sietí, reklamných letákov, resp. regionálnych novín.

Škola nemala vytvorený efektívny **system poskytovania poradenstva** pri riešení osobnostných, vzdelávacích a sociálnych potrieb žiakov, čím škola v plnej miere nevytvárala podmienky pre inkluzívne vzdelávanie s cieľom poskytnúť všetkým žiakom bez rozdielu adekvátnu a čo najlepšiu úroveň vzdelávania s ohľadom na ich individuálne možnosti a potreby. V dotazníku, ktorý bol zameraný na výchovné poradenstvo, sa takmer všetci opýtaní žiaci (98,4 %) vyjadrili, že vedia, kto je v škole **výchovným poradcom**. Súčasne vo svojich odpovediach uviedli, že sa môžu na neho kedykoľvek obrátiť so svojimi osobnými alebo školskými problémami. Takmer pätina žiakov (19 %) sa vyjadrila, že vyhľadali pomoc výchovného poradcu, ak ju potrebovali, a týkala sa najmä problémov s učením alebo informácií o ďalšom štúdiu. Takmer dve tretiny respondentov (60,3 %) uviedli, že stretnutie s výchovným poradcom nemali, pretože ho nepotrebovali. Z dokumentácie výchovného poradcu z aktuálneho, ale aj minulého školského roka vyplynulo, že plán realizovania stretnutí s triednymi kolektívami v záujme vytvárania pozitívnej klímy vypracovaný nemal. V rozhovore však povedal, že sa s triednymi kolektívami stretával, ak ho o stretnutie požiadali žiaci alebo triedni učiteľia. Ďalej v rozhovore uviedol, že je žiakom k dispozícii tiež počas konzultačných hodín, resp. aj v čase vyučovania či po vyučovaní, ak ho o stretnutie žiaci požiadajú. Menej ako polovica žiakov (44,4 %) vo svojich odpovediach v dotazníku uviedla, že výchovný poradca pre nich organizoval stretnutia s odborníkmi z rôznych oblastí. Výchovný poradca v rozhovore uviedol, že sa týkali najmä vzťahov v kolektíve a šikanovania. Všetci členovia ŠkP vo svojich odpovediach v dotazníku uviedli, že spolupracovali s výchovným poradcom pri formovaní ústretových vzájomných vzťahov v triednych kolektívoch.

Výchovný poradca nemal vytvorený systém poskytovania poradenstva PZ školy ani zákonným zástupcom žiakov. Takmer dve tretiny opýtaných žiakov (65,1 %) sa vo svojich odpovediach v dotazníku vyjadrili, že ich rodičia sa stretnutí s výchovným poradcom nezúčastňovali, pretože konzultácie s ním nepotrebovali. V rozhovore uviedol, že počas vymedzených hodín ako výchovný poradca v prípade záujmu dával informácie rodičom žiakov v oblasti výchovy a vzdelávania ich detí, avšak záznamy zo spomínaných stretnutí nevyhotovoval. V rozhovore ďalej uviedol, že aj keď škola aktuálne vzdelávala 7 žiakov so ŠVVP z dôvodu ZZ, nebolo potrebné z jeho strany poskytovať pomoc pri výchove a vzdelávaní takýmto žiakom. Výchovný poradca spolupracoval s poradenskými zariadeniami v Svidníku a v Prešove a osobitnú pozornosť venoval žiakom pri adaptácii do školského prostredia a bol nápomocný aj žiakom, ktorí neovládali slovenský jazyk.

Škola nemala ustanoveného **kariérového poradcu** a občasné informácie v oblasti kariérneho poradenstva týkajúce sa profesijnej orientácie a ďalšieho štúdia poskytoval žiakom výchovný poradca, čo v dotazníku potvrdili aj niektorí žiaci (17,5 %).

Školská **koordinátorka vo výchove a vzdelávaní** v tejto funkcii pôsobila od začiatku školského roku 2023/2024 a Štátnej školskej inšpekcii predložila plán aktivít, ktoré v aktuálnom školskom roku plánovala realizovať. Týkali sa najmä preventívnych aktivít v oblasti sociálno-patologických javov a charitatívnych podujatí organizovaných školou.

¹³ Napr. v Španielsku, Maďarsku a Nemecku.

¹⁴ Napr. športových, jazykových určených pre žiakov z Ukrajiny, odborných zameraných napr. na varenie a podnikanie.

Z dokumentácie predloženej školskou koordinátorkou vo výchove a vzdelávaní vyplynulo, že škola v uplynulom školskom roku nerealizovala monitoring zameraný na prevenciu a odhaľovanie negatívnych javov v správaní žiakov a príznakov šikanovania. Informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakom im poskytovali triedni učители na triednických hodinách a zákonným zástupcom na triednych aktívoch. Systémové preventívne aktivity však škola v uplynulom školskom roku nerealizovala. Školská koordinátorka vo výchove a vzdelávaní v rozhovore uviedla, že v uplynulom ani v aktuálnom školskom roku škola nevidovala žiadne odchýlky v správaní, resp. sociálne prejavy spôsobené negatívnymi sociálno-patologickými javmi.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľ školy a jeho zástupcovia spĺňali **kvalifikačné predpoklady a požiadavky** na výkon činnosti vedúceho PZ. Výchovno-vzdelávacia činnosť bola v škole zabezpečená kvalifikovanými zamestnancami, ktorí až na 1 PZ spĺňali kvalifikačné požiadavky. Štátna školská inšpekcia kontrolou dokladov o získanom vzdelaní PZ zistila, že 1 PZ nespĺňal kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti učiteľa strednej školy na vyučovanie odborných teoretických a praktických predmetov¹⁵. Ďalší PZ stupňom vzdelania spĺňal kvalifikačné predpoklady učiteľa strednej školy, avšak nevyučoval svoj aprobačné predmety (ruský jazyk, psychológia)¹⁶.

Odbornosť vyučovania predmetov všeobecného vzdelávania v kontrolovaných ŠO a UO bola zabezpečená na úrovni **79 %**. Čiastočne neodborne boli vyučované predmety slovenský jazyk a literatúra, prvý cudzí jazyk, matematika a telesná a športová výchova. Neodborne sa v celom rozsahu vyučovali predmety občianska náuka, chémia a informatika. Štátna školská inšpekcia kontrolou dokumentácie a rozvrhov hodín zistila, že najnižšia odbornosť vyučovania predmetov všeobecného vzdelávania bola v UO 3663 H tesár na úrovni 54,7 % a v UO 3686 F stavebná výroba dosahovala 40 %.

Odbornosť vyučovania **teoretických odborných predmetov** bola zabezpečená na úrovni **79,9 %**. Najnižšia odbornosť vyučovania odborných predmetov bola v UO 3663 H tesár (61,5 %) a v UO 3686 F stavebná výroba (14,3 %), čo malo negatívny dopad na oblasť učenia sa žiaka, ktorá bola Štátnou školskou inšpekciou hodnotená v uvedených UO na nevyhovujúcej úrovni.

Odbornosť vyučovania **predmetov praktickej prípravy** dosiahla **87 %**. Najnižšia odbornosť bola zabezpečená v UO 3663 H tesár (68,4 %) a v UO 3686 F stavebná výroba (50 %).

Zabezpečenie **celkovej odbornosti vyučovania** jednotlivých predmetov v UO 3663 H tesár (66,4 %) a v UO 3686 F stavebná výroba (42,8 %) malo negatívny vplyv na vzdelávacie výsledky žiakov. Štátna školská inšpekcia na základe vykonanej hospitačnej činnosti zistila, že neodborne vyučovanie v týchto UO malo negatívny dopad na učenie sa žiakov a na rozvoj ich kľúčových kompetencií.

Priestorové podmienky pre vyučovanie vo všetkých ŠO aj UO boli primerané, umožňovali vzdelávanie každého žiaka a spĺňali podmienky pre realizáciu vzdelávacích cieľov stanovených v jednotlivých ŠkVP. Areál kmeňovej školy tvorili 2 samostatné budovy prepojené spojovacou chodbou. V jednej z nich sídlila škola, v ktorej sa vzdelávali žiaci ŠO. Boli v nej zriadené učebne na vyučovanie predmetov všeobecného aj odborného vzdelávania a knižnica.

¹⁵ Stredné odborné vzdelanie ukončené maturitnou skúškou.

¹⁶ Všetky vyučovacie hodiny boli vyučované neodborne.

Vo vestibule školy sa tiež nachádzal oddychový priestor, v ktorom sa žiaci zdržiavali pred vyučovaním alebo počas prestávok. V druhej budove sa nachádzal školský internát, kancelárie vedenia školy a učebne, v ktorých prebiehalo vyučovanie niektorých predmetov všeobecného a odborného vzdelávania pre obidva ŠO a UO 6489 H hostinský, hostinská¹⁷. V školskom internáte bola zriadená aj posilňovňa, ktorú žiaci využívali najmä na mimoškolské aktivity a priestory na wellness so saunou. V areáli školy sa taktiež nachádzala športová hala, ktorá bola vo vlastníctve mesta Giraltovce a škola si ju prenajímala a využívala na vyučovanie predmetu telesná a športová výchova, ako aj na organizovanie mimoškolských aktivít. Neďaleko areálu školy v samostatnej dvojposchodovej budove sa nachádzalo Centrum odborného vzdelávania a prípravy, v ktorom bolo zriadených 5 odborných učební¹⁸ a ďalšie základné učebné priestory pre praktické vyučovanie¹⁹. V budove sa nachádzal aj salónik a miestnosť na prípravu jedál. Ďalšie pracovisko, kde prebiehalo všeobecné aj odborné vzdelávanie, sa nachádzalo v budove vzdialenej cca 1 km od kmeňovej školy. Budova bola staršia, čiastočne zrekonštruovaná a udržiavaná. Nachádzalo sa v nej celkovo 6 učební, v ktorých prebiehalo vyučovanie predmetov všeobecného vzdelávania a odborného teoretického vzdelávania (4 učebne) a praktickej prípravy (2 učebne), a žiaci ich využívali striedavo v závislosti od organizácie vyučovania. Škola nemala vytvorené bezbariérové prostredie pre imobilných žiakov, pričom takýchto žiakov neevidovala. Interiér a exteriér školy boli udržiavané a účelne sa využívali počas vyučovania aj mimo neho v súlade s rozvrhom hodín a prevádzkovými poriadkami.

Materiálno-technické vybavenie učební bolo v súlade s normatívom materiálno-technického a priestorového zabezpečenia. Všetky učebne boli vybavené funkčnou digitálnou technikou a dostatočným množstvom učebných pomôcok pre vyučovanie jednotlivých predmetov **teoretického vyučovania aj praktickej prípravy**, čím škola vytvorila vhodné podmienky pre plnenie učebných osnov v kontrolovaných ŠO aj UO v súlade s jednotlivými ŠkVP. Zistenia z hospitačnej činnosti preukázali, že na takmer polovici sledovaných hodín teoretického vyučovania učitelia síce používali didaktickú techniku vrátane IKT, avšak len na jednej štvrtine hodín vyučujúci viedli žiakov aj k jej efektívnemu využívaniu.

Vybavenosť školy učebnicami a učebnými textami bola v jednotlivých predmetoch v ŠO dostatočná. Vo výchovno-vzdelávacom procese okrem učebníc poskytnutých ministerstvom školstva si niektoré učebnice a pracovné zošity na cudzie jazyky žiaci zabezpečovali z vlastných prostriedkov. Učitelia vo veľkej miere využívali aj vlastné pracovné materiály, a to najmä v UO, keďže učebnice, najmä na vyučovanie odborných predmetov, mali len v obmedzenom množstve. Zamestnanci školy a žiaci mohli využívať bezdrôtové pripojenie na internet. Kontrolovaný subjekt mal k dispozícii dostatok funkčnej digitálnej techniky, ktorú by v prípade prechodu na dištančnú formu vzdelávania vedel poskytnúť žiakom i učiteľom. Škola evidovala žiakov so ŠVVP, ktorí však pri štúdiu vzhľadom na ZZ kompenzačné prostriedky nepotrebovali.

Školský poriadok bol vydaný a prerokovaný v súlade s platným právnym predpisom. Zverejnený bol na webovom sídle školy a žiaci s ním boli oboznámení na začiatku školského roka na triednických hodinách a zákonní zástupcovia na úvodnom triednom aktíve. Túto skutočnosť potvrdili v dotazníku zameranom na bezpečnosť školského prostredia aj takmer všetci respondenti (92 %), ktorí uviedli, že s učiteľmi diskutovali o pravidlách správania stanovených v školskom poriadku.

¹⁷ 2 klasické učebne, 2 učebne informatiky, odborná učebňa stolovania.

¹⁸ 4 odborné učebne technológie, 2 odborné učebne stolovania.

¹⁹ 2 sklady inventáru, 1 kabinet MOV, 2 sociálne zariadenia pre žiakov, 1 sklad čistiacich potrieb.

V škole bol ustanovený **ŠkP** zložený zo zástupcov žiakov ŠO aj UO, ktorý svoju činnosť realizoval na základe vypracovaného štatútu a plánu práce na aktuálny školský rok. Z analýzy predloženej dokumentácie, ako aj z rozhovoru s predsedom ŠkP vyplynulo, že členovia ŠkP sa podieľali na organizovaní rôznych školských i mimoškolských aktivít. Štátna školská inšpekcia zadala členom ŠkP dotazník za účelom zistenia miery ich participácie na chode školy, v ktorom všetci zhodne potvrdili, že pri zostavovaní plánu práce školy mali možnosť navrhovať aktivity a podnety na zlepšenie práce školy, ktoré podľa nich vedenie kontrolovaného subjektu akceptovalo. Rovnako sa všetci členovia vyjadrili, že svoje zvolenie do ŠkP vnímajú ako prejav dôvery svojich spolužiakov, pretože všetci sa snažili pomáhať škole a viesť ju k pozitívnym zmenám. Väčšina respondentov (90,9 %) taktiež uviedla, že návrhy a pripomienky členov ŠkP boli v prípade potreby zapracované aj do školského poriadku.

V školskom roku 2022/2023 škola evidovala v rámci **dochádzky žiakov** celkovo 42 634 vymeškaných hodín²⁰ (14 438 hodín v ŠO, 28 196 hodín v UO), z ktorých bolo 4 462 hodín neospravedlnených²¹ (786 hodín v ŠO, 3 676 hodín v UO). Príčinou vysokého počtu neospravedlnených hodín v UO bol podľa zástupkyne riaditeľa školy nízky záujem žiakov o štúdium a získanie vzdelania, ako aj slabá podpora a kontrola zo strany ich zákonných zástupcov. Žiaci ŠO mali neospravedlnené hodiny najmä z dôvodu neskorých príchodov na vyučovanie. Kontrolovaný subjekt riešil tieto problémy v zmysle školského poriadku, ako aj v súlade s platnými právnymi predpismi. Aj keď škola prijímala opatrenia na zlepšenie dochádzky žiakov na vyučovanie, tie boli málo účinné. Problémy s dochádzkou boli v UO zistené aj počas výkonu školskej inšpekcie, keď prítomnosť žiakov na vyučovaní bola veľmi nízka alebo absentovala úplne. Zástupkyňa riaditeľa školy v rozhovore ďalej uviedla, že za porušenie školského poriadku bolo potrebné uplatniť voči 16 žiakom z UO inštitút podmieneného vylúčenia zo štúdia a 20 žiaci (10 v ŠO, 10 v UO) boli zo štúdia vylúčení. Riaditeľ školy udelil v predchádzajúcom školskom roku celkovo 37 pochvál (33 v ŠO, 4 v UO) a 20 pokarhaní (5 v ŠO, 15 v UO), zníženú známku zo správania o 2 a viac stupňov malo 33 žiakov (2 v ŠO, 31 v UO). Kontrolovaný subjekt neevidoval v minulom školskom roku žiakov plniacich povinnú školskú dochádzku, ktorí by neospravedlnene vymeškali viac ako 15 vyučovacích hodín v mesiaci, a preto škola neinformovala žiadne orgány štátnej správy.

Organizácia vyučovania bola v súlade s platným právnym predpisom, čím kontrolovaný subjekt rešpektoval základné fyziologické, psychologické a hygienické potreby žiakov. Výlety, exkurzie, kurzy a iné súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu boli realizované na základe organizačného zabezpečenia vypracovaného zodpovedným učiteľom, pričom všetci zúčastnení žiaci boli poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia, čo bolo preukázané ich podpismi v príslušnom zázname.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na veľmi dobrej úrovni.

2 ZÁVERY

PROCES VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Učenie sa žiakov v teoretickom všeobecnom vzdelávaní.

Žiaci na kontrolovaných hodinách disponovali adekvátnymi komunikačnými spôsobilosťami a vedeli pracovať s textom okrem žiakov UO. Na vyučovacích hodinách preukázali veľmi dobrú úroveň riešenia úloh na rozvoj zapamätania, porozumenia a aplikáciu.

²⁰ 165,8 hodín na žiaka.

²¹ 17,3 hodín na žiaka.

Na najnižšej úrovni bolo pozorované rozvíjanie poznávacích kompetencií, predovšetkým v oblasti riešenia úloh na rozvoj vyšších myšlienkových procesov. Zlepšenie si vyžaduje aj rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa žiakov, v rámci ktorých žiaci len minimálne dostali príležitosť hodnotiť vlastné výkony a výkony spolužiakov. Rozvíjanie sociálnych kompetencií a občianskych kompetencií oslabovalo sporadické zaraďovanie tímovej práce žiakov. Takmer na všetkých hodinách učitelia optimalizovali učebnú záťaž s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov a takisto využívali materiálne prostriedky vyučovacieho procesu účelne a zmysluplne vo vzťahu k stanoveným cieľom vyučovania.

Učenie sa žiakov v teoretickom odbornom vzdelávaní skupine odborov 62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I,II a v skupine odborov 36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia.

Komunikačné kompetencie žiakov v obidvoch skupinách odborov boli rozvíjané na nízkej úrovni. Žiaci na sledovaných hodinách nedostali príležitosť riešiť úlohy na rozvoj vyšších myšlienkových procesov. Zlepšenie si vyžaduje prehĺbovanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa žiakov, v rámci ktorých žiaci nedostali možnosť hodnotiť výkony spolužiakov, ale ani svoj učebný výkon a pokrok v učení sa. Rovnako sa u žiakov neboli u žiakov učiteľmi rozvíjané ani občianske kompetencie, kedy žiaci nedostali príležitosť vyjadriť svoj názor. Podmienky na rozvoj sociálnych kompetencií formou práce vo dvojiciach alebo v skupinách nemali žiaci vytvorené ani na jednej vyučovacej hodine.

Učenie sa žiakov v praktickom odbornom vzdelávaní v skupine ŠO a UO odborov 62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I,II.

Praktické návyky a zručnosti sa u žiakov rozvíjali na všetkých kontrolovaných hodinách, kedy prejavili adekvátnu manuálnu zručnosť i samostatnosť pri riešení úloh. Príležitosť na posúdenie a zdôvodnenie správnosti a efektívnosti riešenia zadaných úloh, resp. sformulovanie alebo zovšeobecnenie záverov na hodinách nedostali. Žiaci na všetkých hodinách disponovali primeranými komunikačnými spôsobilosťami. Rozvíjanie sociálnych kompetencií bolo na veľmi nízkej úrovni rovnako v ŠO, ako aj v UO. Takisto bolo na hospitovaných hodinách v malej miere zaznamenané prehĺbovanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa.

Učenie sa žiakov v praktickom odbornom vzdelávaní v skupine UO odborov 36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia.

Rozvíjanie pracovných návykov a zručností žiakov bolo uplatňované formou cvičných prác. Žiaci poznali jednotlivé postupy, ako aj potrebné náradie a náčinie pre plnenie stanovených cieľov. Prejavovali záujem o učenie, boli v neustálom kontakte s MOV. Iba v menšej miere dokázali v praktických činnostiach aplikovať teoretické poznatky. Jednoduché cvičné práce neumožňovali žiakom rozvoj technického myslenia, žiaci nemali možnosť navrhovať vlastné postupy či technologické riešenia. Žiaci pracovali prevažne v skupinách, v ktorých dokázali navzájom komunikovať, spolupracovať a prejsť vlastný názor. Nedostatkom sa javila skutočnosť, že im nebol vytváraný priestor na prezentáciu výsledkov ich činností, čím sa ich sociálne kompetencie nerozvíjali komplexne. V rámci prehĺbovania kompetencií k celoživotnému učeniu sa im bol iba na jednej hodine poskytnutý priestor na hodnotenie vlastných resp. spolužiakových výkonov.

Učenie sa žiakov v teoretickom všeobecnom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

Učenie sa žiakov v predmetoch teoretického odborného vzdelávania v skupine ŠO odborov 6341 M škola podnikania, 6403 L podnikanie v remeslách a službách a skupine UO odboru 6489 H hostinský, hostinská bolo na nevyhovujúcej úrovni.

Učenie sa žiakov v predmetoch teoretického odborného vzdelávania v skupine UO odborov 3661 H murár, 3663 H tesár 3686 F stavebná výroba bolo na nevyhovujúcej úrovni.

Učenie sa žiakov v predmetoch praktického odborného vzdelávania v skupine ŠO odboru 6341 M škola podnikania a skupine UO odboru 6489 H hostinský, hostinská bolo na priemernej úrovni.

Učenie sa žiakov v predmetoch praktického odborného vzdelávania v skupine UO odborov 3661 H murár a 3686 F stavebná výroba bolo na priemernej úrovni.

Výrazné pozitíva

- uplatňovanie výchovno-vzdelávacích intervencií podporujúcich pozitívnu pracovnú klímu na vyučovacích hodinách,
- materiálne zabezpečenie praktického vyučovania,
- získavanie pracovných návykov v podmienkach zodpovedajúcich odboru.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- aplikácia úloh zameraných na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov (hodnotenie a tvorivosť);
- rozvíjanie kompetencií k celoživotnému vzdelávaniu vytváraním príležitostí na hodnotenie vlastných/spolužiakových výkonov;
- rozvíjanie technického tvorivého myslenia vytváraním príležitostí na samostatné navrhovanie technologických úloh a postupov;
- zadávanie úloh na spoluprácu žiakov vo dvojiciach či v skupinách.

RIADENIE ŠKOLY

Výchova a vzdelávanie sa uskutočňovali podľa ŠkVP vypracovaných pre jednotlivé ŠO a UO, ktoré vytvárali vzdelávacie príležitosti pre všetkých žiakov. ŠkVP boli prehľadné, zrozumiteľné a aktualizované dokumenty. Ich nedostatkom bolo nezaradenie vyučovacích predmetov do vzdelávacích oblastí v UP niektorých UO školy v súlade s RUP ŠVP a rovnako neprerokovanie ŠkVP pre odborné vzdelávanie a prípravu so zamestnávateľmi, s ktorými mala škola uzatvorenú zmluvu o poskytovaní praktického vyučovania. Nedostatky sa vyskytli v rozhodovacej činnosti riaditeľa školy a týkali sa prijímania žiakov na vzdelávanie do strednej školy, prestupov žiakov, umožnení štúdia žiaka podľa IUP, povolení vykonať komisionálnu skúšku ap. Vedúci PZ podporovali **odborný rast PZ** v súlade so zameraním školy a cieľmi stanovenými v ŠkVP. Vedenie školy tiež systematicky nemonitorovalo, nevyhodnocovalo stav a neprijímalo opatrenia vo všetkých dôležitých oblastiach vzdelávania a riadenia školy. Pozitívnym zistením bolo, že PZ označili **klímu školy za otvorenú**. Pozitívna klíma školy sa prejavila vo vzájomných vzťahoch medzi žiakmi a PZ školy. V dotazníku pre žiakov zameranom na monitoring bezpečnosti školského prostredia veľká časť respondentov uviedla, že sa v škole cítili dobre a bezpečne. Negatívnym zistením bolo, že poskytovaný **system poradenstva školy** pre žiakov, PZ a zákonných zástupcov pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní nebol plne efektívny. Výchovný poradca nemal vytvorený efektívny systém poskytovania poradenstva pri riešení osobnostných, vzdelávacích a sociálnych potrieb pre učiteľov, žiakov a ich zákonných zástupcov. Informácie týkajúce sa prevencie a odhaľovania negatívnych javov v správaní žiakov a príznakov šikanovania škola poskytovala zákonným zástupcom a žiakom na triednych aktívoch, resp. triednických hodinách.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

PZ s výnimkou 1 PZ spĺňali **kvalifikačné predpoklady** na výkon pracovnej činnosti PZ v príslušnej kategórii a podkategórii. Škola tiež nezabezpečila v 2 UO dostatočnú odbornosť vyučovania jednotlivých predmetov v rámci ŠkVP, čo malo negatívny dopad na výchovu a vzdelávanie žiakov. **Priestorové a materiálno-technické podmienky** umožňovali vzdelávanie každého žiaka a napĺňanie vzdelávacích cieľov stanovených v ŠkVP vo všetkých vyučovaných ŠO a UO. Pozitívnym zistením bola **spolupráca ŠkP** s vedúcimi PZ a ostatnými PZ školy. Kontrolovaný subjekt evidoval v rámci **dochádzky žiakov** vysoký počet neospravedlnených hodín, ktorý spočíval v nízkom záujme žiakov o štúdium a získanie vzdelania, ako aj slabá podpora a kontrola zo strany ich zákonných zástupcov. **Organizácia vyučovania** bola v súlade s platným právnym predpisom, čím kontrolovaný subjekt rešpektoval základné fyziologické, psychologické a hygienické potreby žiakov.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na veľmi dobrej úrovni.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	– výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	– prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	– vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	– prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevyhovujúci	– výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 7 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nezaradenie vyučovacích predmetov do vzdelávacích oblastí v UP školy v súlade s RUP ŠVP*),
2. § 11 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*katalógové listy žiakov*)

a protokoly o komisionálnych skúškach neboli vedené podľa vzorov schválených ministerstvom školstva),

3. § 26 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*povolenie vzdelávania podľa IUP bez žiadosti plnoletého žiaka*),
4. § 26 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*povolenie vzdelávania podľa IUP bez uvedenia závažného dôvodu*),
5. § 26 ods. 3 a 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*s povolením vzdelávania podľa IUP neboli dohodnuté podmienky ani organizácia vzdelávania podľa IUP na základe IUP vypracovaného školou v spolupráci s pedagogickými a odbornými zamestnancami a schváleného riaditeľom školy*),
6. § 34 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*povolenie zmeny UO na ŠO*),
7. § 35 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*prestup žiakov bez úspešného vykonania rozdielovej skúšky*),
8. § 35 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*umožnenie prestupu žiaka v priebehu prvého ročníka bez výnimočných dôvodov*),
9. § 55a ods. 14 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nevydanie vysvedčenia všetkým žiakom v posledný vyučovací deň školského roka*),
10. § 56 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*povolenie vykonať komisionálne skúšky za 1. polrok z dôvodu neprospechu z viac ako dvoch vyučovacích predmetov, ktoré sa vyučovali aj v 2. polroku*),
11. § 63 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*prijatie písomnej žiadosti/prihlášky na vzdelávanie, ktorá nebola podaná na formulári podľa vzoru schváleného a zverejneného ministerstvom školstva*),
12. § 63 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*zaradenie uchádzača, ktorého hodnotenie nepotvrdila základná škola a ktorý k prihláške na vzdelávanie nepripojil vysvedčenia zo základnej školy alebo ich overené kópie do prijímacieho konania*),
13. § 63 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*zaradenie uchádzača so ZZ bez vyjadrenia lekára so špecializáciou všeobecné lekárstvo o zdravotnej spôsobilosti študovať zvolený odbor vzdelávania do prijímacieho konania*),

14. § 64 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*predloženie návrhu počtu žiakov prvého ročníka pre prijímacie konanie v nasledujúcom školskom roku zriaďovateľovi bez jeho prerokovania v pedagogickej rade*),
15. § 65 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*určenie počtu žiakov, ktorých možno prijať do tried prvého ročníka, bez prerokovania v pedagogickej rade a bez vyjadrenia rady školy; prekročenie určeného počtu žiakov, ktorých možno prijať do tried prvého ročníka*),
16. § 65 ods. 8 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*rozhodnutia o prijatí žiakov bez prijímacej skúšky neboli odoslané najneskôr 7 dní pred termínom konania prijímacích skúšok*),
17. § 66 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*neprerokovanie konania prijímacích skúšok v ďalšom termíne v pedagogickej rade; vykonanie prijímacích skúšok v ďalšom termíne pri naplnenom počte miest*),
18. § 68 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*zoznam uchádzačov podľa výsledkov prijímacieho konania neobsahoval informáciu, či uchádzač vykonal prijímaciu skúšku úspešne alebo neúspešne*),
19. § 5 ods. 4 písm. a) a h) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nevydanie rozhodnutí o neprijatí na štúdium na strednú školu a rozhodnutia o zmene ŠO alebo UO*),
20. § 8 ods. 2 zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*zmluva o poskytovaní praktického vyučovania uzatvorená so zamestnávateľmi neobsahovala zákonom stanovené náležitosti*),
21. § 23 ods. 2 zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*neprerokovanie ŠKVP pre odborné vzdelávanie a prípravu so zamestnávateľmi, s ktorými má škola uzatvorenú zmluvu o poskytovaní praktického vyučovania*),
22. § 12 ods. 1 zákona č. 138/2019 Z. z. o PZ a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nesplňanie podmienok vzdelania PZ na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii*),
23. § 13 ods. 1 v spojitosti s § 87 ods. 3 zákona č. 138/2019 Z. z. o PZ a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nedodržanie požiadavky vyučovania aprobačných predmetov v rozsahu stanovenom zákonom u 1 PZ*),
24. § 1 ods. 3 písm. d) a h) vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 339/2023 Z. z. o pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii (*súčasťou pedagogickej dokumentácie neboli katalógové listy žiakov tried prvých ročníkov a protokol o komisionálnej skúške*),

25. § 3 ods. 1 a príloha č. 3 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 287/2022 Z. z. o sústave odborov vzdelávania pre stredné školy a o vecnej pôsobnosti k odborom vzdelávania v znení neskorších predpisov (*prekročenie počtu žiakov v skupine na jedného MOV*),
26. čl. 22 ods. 13 metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl (*nezaznamenanie opatrenia vo výchove do katalógového listu žiaka, ktorý bol súčasťou osobného spisu žiaka*),
27. čl. 24 ods. 8 písm. c) metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl (*prísediaci komisie pre komisionálne skúšky nespĺňal kvalifikačné predpoklady pre príslušný ani príbuzný vyučovací predmet*).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

- a) efektívnejším prerozdelením úväzkov učiteľov a realizáciou personálnych opatrení zabezpečiť odbornosť vyučovania jednotlivých predmetov v rámci ŠkVP v UO 3663 H tesár a UO 3686 F stavebná výroba minimálne na úrovni 70 %,
- b) realizovať monitoring zameraný na prevenciu a odhaľovanie negatívnych javov v správaní sa žiakov,
- c) vytvoriť funkčný systém poskytovania poradenstva pre pedagogických zamestnancov, žiakov a ich zákonných zástupcov v oblasti výchovného poradenstva,
- d) realizovať hospitačnú činnosť zacielenú na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov a na podporu MÚŽ,
- e) na zasadnutiach pedagogickej rady analyzovať zistenia z hospitačnej a kontrolnej činnosti, prijímať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a kontrolovať ich plnenie v záujme zvýšenia kvality edukačného procesu,
- f) monitorovať dochádzku žiakov a prijať účinné opatrenia na zabránenie záškoláctva.

2. ukladá kontrolovanému subjektu povinnosť prijať konkrétne opatrenia na odstránenie zisteného nedostatku týkajúceho sa *nedodržania požiadavky vyučovania aprobačných predmetov v rozsahu stanovenom zákonom u PZ a nespĺňania podmienok vzdelania PZ na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii* a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Prešov s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov v lehote **do 19. 01. 2024**.

14. Od uchádzača o štúdium so ZZ vyžadovať pripojenie k prihláške na vzdelávanie vyjadrenie lekára so špecializáciou všeobecné lekárstvo o zdravotnej spôsobilosti študovať zvolený odbor vzdelávania.
Termín: podľa termínu prijímacích skúšok a stály Zodpovedný: riaditeľ školy
15. Návrh počtu žiakov prvého ročníka pre prijímacie konanie v nasledujúcom školskom roku predložiť zriaďovateľovi po prerokovaní v pedagogickej rade a v rade školy.
Termín: 15. 06. 2024 a stály Zodpovedný: riaditeľ školy
16. Počet žiakov, ktorých možno prijať do tried prvého ročníka, určiť po prerokovaní v pedagogickej rade, po vyjadrení rady školy a so súhlasom zriaďovateľa.
Termín: 31. 03. 2024 a stály Zodpovedný: riaditeľ školy
17. Dodržať najvyšší počet žiakov, ktorých možno prijať do tried prvého ročníka, určený riaditeľom školy.
Termín: 31. 08. 2024 a stály Zodpovedný: riaditeľ školy
18. Rozhodnutia o prijatí žiakov bez prijímacej skúšky odoslať najneskôr 7 dní pred termínom konania prijímacích skúšok.
Termín: podľa termínu prijímacích skúšok a stály Zodpovedný: riaditeľ školy
19. O vykonaní prijímacej skúšky v ďalšom termíne na nenaplnený počet miest pre žiakov, ktorých možno prijať do tried prvého ročníka, rozhodovať po prerokovaní v pedagogickej rade.
Termín: 06. 06. 2024 a stály Zodpovedný: riaditeľ školy
20. V zozname uchádzačov podľa výsledkov prijímacieho konania zoradených podľa celkového počtu bodov získaných pri prijímacom konaní uvádzať informáciu, či uchádzač vykonal prijímaciu skúšku úspešne alebo neúspešne, informáciu, či uchádzač bol prijatý alebo neprijatý, a nenaplnený počet miest pre žiakov, ktorých možno prijať do tried prvého ročníka príslušného odboru vzdelávania.
Termín: podľa termínov určených MŠVVaŠ SR a stály Zodpovedný: riaditeľ školy
21. Vydávať aj rozhodnutia o neprijatí a o zmene ŠO alebo UO.
Termín: stály Zodpovedný: riaditeľ školy
22. viesť katalógové listy všetkých žiakov a protokoly o každej komisionálnej skúške.
Termín: stály Zodpovedný: riaditeľ školy
23. Opatrenia vo výchove zaznamenávať do katalógového listu žiaka.
Termín: stály Zodpovedný: riaditeľ školy
24. Za člena komisie pre komisionálne skúšky menovať prísediaceho, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady pre príslušný alebo príbuzný vyučovací predmet.
Termín: stály Zodpovedný: riaditeľ školy
25. Prerokovať ŠkVP so zamestnávateľmi, s ktorými má škola uzatvorenú zmluvu o poskytovaní praktického vyučovania.
Termín: stály Zodpovedný: riaditeľ školy

30. záznamy z kontrolnej a z hospitačnej činnosti
31. rozhodnutia vydané riaditeľom školy
32. doklady o získanom vzdelaní PZ školy
33. kritériá na hodnotenie PZ
34. školský poriadok
35. prevádzkové poriadky odborných učební
36. záznamy z poučení žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia
37. smernica na hodnotenie a klasifikáciu žiakov súkromnej SOŠ
38. smernica o hodnotení pedagogických a odborných zamestnancov
39. smernica riaditeľa školy – postup hodnotenia a klasifikácie žiakov
40. smernica o riešení a prevencii šikanovania a kyberšikanovania
41. smernica o organizovaní a vedení exkurzií, kurzov, návštev a výletov
42. smernica riaditeľa školy upravujúca postup pri riešení sťažností

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Ing. Imelda Kruželáková

Dňa: 27. 11. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:
Ing. Imelda Kruželáková
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
PaedDr. Martin Koššala, MBA

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 11. 12. 2023 v Prešove:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:

Ing. Imelda Kruželáková

.....

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Martin Koššala, MBA

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

PaedDr. Martin Koššala, MBA, riaditeľ školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Ing. Imelda Kruželáková, školská inšpektorka

.....

3 PRÍLOHY

1. **Klíma školy** (graf)
2. **Údaje o škole** (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti